

glasilo

Občine Šempeter-Vrtojba

Marec 2017

Foto: Simon Kovačič

Pustovanje 2017

**Spoznajte zanimive osebnosti
naše občine**

POMLAD 2017

Spoštovane občanke in občani!

Kaj se vam ne zdi, da smo bili s pustnim preganjanjem zime tudi letos več kot uspešni? Toplo pomladansko sonce, vedno bolj cvetoči travniki in sadno drevje, pa še marsikaj drugega dokazujejo, da je pomlad končno prišla tudi v naše kraje. In s pomladjo pomladno razpoloženje.

Kako drugače, kot radoživo in norčavo je bilo na pustno soboto. Lepo vreme in zanimiv program sta v Šempeter privabila tako številno občinstvo, kot še nikoli doslej. Skupaj s sodelujočimi na povorki skupinskih pustnih mask in vozov so obiskovalci ponovno dokazali, da je to ena večjih, če ne največja, prireditev na Goriškem. Vesel sem, da se je ob tem vzpostavila ekipa ljudi, ki v ta dogodek vsako leto znova vlaga veliko časa, znanja, prostovoljnega dela, pa tudi dobre volje, da vse teče tako, kot mora. Zato naj se vsem, ki ste kakorkoli pripomogli, da je tudi 12. pustovanje uspelo, iskreno zahvalim.

V pomlad vstopamo smeli in polni novih načrtov, ki sledijo že v lanskem decembru sprejetem občinskem proračunu za leto 2017. Kot sem že v prejšnjem Glasilu napovedal, tudi v letošnjem letu nismo krčili utečenih programov na področju kulture, športa, socialnih programov, programov varstva starejših, programa zaposlovanja preko javnih del in vsega ostalega, kar na vsakdanje življenje v naši občini veliko vpliva. Seveda, bomo tako kot doslej, sredstva racionalno

razporedili. Večina javnih razpisov, s katerimi te programe in projekte financiramo, je bilo že objavljenih, do konca marca pa bomo objavili še javni razpis za področje športa. Sicer pa trenutno potekajo številni občni zbori naših društev, ki se jih, če mi le čas dopušča, z veseljem udeležim in se tako še pobliže seznanim z njihovim delom in načrti. Vedno znova ob tem ugotavljam, kako zelo društva, vsako na svojem področju, bogatijo dogajanje v naši občini, tako da lahko vsakdo resnično najde tudi kaj zase.

Suho vreme v preteklem tromesečju pa je omogočilo, da so s polno močjo zabrnili tudi gradbeni stroji. V začetku leta je izbrani izvajalec začel z izvedbo prve faze širitve šempetrskega pokopališča. S to naložbo bomo končno zagotovili dovolj prostora, da bodo lahko naši pokojni pokopani v domačem kraju, tako kot si to že zelo dolgo želimo. Ostaja nam seveda še nekaj dela, da uredimo dodatna grobna polja in žarne niše, v nadaljevanju pa tudi poslovilni objekt. Potrebna zemljišča, ki so bila v lasti države, so že v posesti občine, za dokončanje celotnega projekta nam tako manjka le še nekaj zasebnih zemljišč, ki jih moramo pridobiti.

Kot smo obljubili, bomo v kratkem dokončali tudi ulico Na Pristavi in Feiglovo ulico. Dokončno bo urejena vsa potrebna infrastruktura v cesti, kot so kanalizacija, vodovod, javna razsvetljava in podobno, za tem pa bosta ulici na novo preplaščeni z asfaltom.

Občina je resno pristopila tudi k naložbi v poslovno infrastrukturo za revitalizacijo obrtne cone Lavžnik. Pet domačih prevoznih podjetij je odkupilo proizvodnjo halo ter zemljišča nekdanjih Vozil in že začelo urejati svoje objekte. S sredstvi, pridobljenimi na državnem razpisu, in delno lastnimi sredstvi, pa bo občina zgradila še potrebno meteorološko in fekalno kanalizacijo, prenovila vodovod ter zgradila in uredila manjkajoči del dovodne poti. Javni razpis za izbiro izvajalca je skorajda zaključen. Trenutno poteka preverjanje izpolnjevanja pogojev

najugodnejšega ponudnika. Glede na to, da bomo pogodbo lahko sklenili šele po pridobitvi novega gradbenega dovoljenja, predvidevam, da bi z deli lahko začeli v mesecu maju. Poleg tega je v teku še postopek sprejemanja sprememb občinskega podrobnega prostorskega načrta, ki velja na tem območju, s čimer bomo omogočili lažjo uporabo omenjenega prostora tudi v nove namene. Ob tem naj omenim, da smo tudi sicer začeli s postopkom tretje spremembe in dopolnitve Občinskega prostorskega načrta Občine Šempeter-Vrtojba. Tokrat bomo nekoliko bolj posegli v obstoječi občinski prostorski načrt, med drugim s spremembami namenske rabe prostora in z določitvijo prostora (koridorjev) za novo gospodarsko javno infrastrukturo.

Glede na to, da od vedno stremim k temu, da na občini delamo v dobrobit naših občanov, pa tudi vseh, ki k nam prihajajo v službo ali pa le na obisk, je naših želja po urejanju prostora in zagotavljanju drugih dobrin še veliko, denarja za njihovo uresničitev pa vedno premalo. Zato nas je toliko bolj razveselila novica, da je organ upravljanja čezmejnega programa Slovenija - Italija tudi formalno odobril projekta EZTS GO "Isonzo-Soča" in "Salute-Zdravstvo", katerih skupna vrednost znaša 10 milijonov evrov. Območje, ki ga evropsko združenje za teritorialno sodelovanje (EZTS) pokriva, šteje okoli 70.000 prebivalcev. Naša občina doseže skoraj desetino. V okviru projekta "Isonzo-Soča" je predvideno, da se bo med drugim uredilo nekaj turistične infrastrukture ob Soči v Solkanu in Gorici, nekaj pa tudi na območju Vrtojbe za potrebe rekreacijskega centra, ki ga načrtujemo ob izhodu iz hitre ceste proti transformatorski postaji v Vrtojbi.

Javne dobrine pa zagotavljamo tudi preko občinskih javnih služb, katerih organizacija mora seveda slediti zakonodaji, vendar tudi potrebam ljudi, tehnološkemu napredku in seveda ekonomski učinkovitosti. Nekatere med njimi bo zato potrebno v letošnjem letu

urediti, kar pa bo tako za občinski svet kot za občinsko upravo kar zahtevno delo. Javni razpis za izbiro izvajalca mestnega prometa smo skupaj z Mestno občino Nova Gorica objavili že v tretje. Verjamem, da ga bomo tokrat pripeljali do zaključka in javno službo oddali. Želimo si nekoliko višjega nivoja storitev, kar pa ne sme pomeniti, da se bodo stroški bistveno povišali. Poleg mestnega prevoza bomo v letošnjem letu objavili javni razpis za izvajanje javne službe zbiranja komunalnih odpadkov, javno službo obdelave in odlaganja ostanka komunalnih odpadkov pa bomo oddali neposredno javnemu podjetju po načelu javno-javnega partnerstva. Tretji sklop javnih služb, ki jih mora občina letos urediti, pa sta javni službi oskrbe s pitno vodo ter odvajanje in čiščenje odpadnih voda. V okviru urejanja tega tretjega sklopa bo potrebno predvsem sprejeti nove cene, saj je izvajalec občinsko javno podjetje.

Spoštovani!

Sonce nas iz zaprtih prostorov kliče ven, na prosto. Daljši in toplejši dnevi, topli sončni žarki, ptičje petje v najrazličnejših melodijah in narava, ki brsti in cveti v vseh barvah mavrice, nam nudijo obilo priložnosti, da naredimo nekaj dobrega zase. Poleg tega je to čas številnih prazničnih dni, ki naj bodo namenjeni tudi temu, da si nabereмо nove življenjske energije. Po svojih najboljših močeh jo nato usmerimo v dobro – v dobro za nas same in za skupnost, katere del smo.

Pa lepe praznike!

Vaš župan
Milan Turk

Uradne ure Občine Šempeter-Vrtojba:

Ponedeljek

8.00–12.00;

Sreda

8.00–12.00 in 14.00–16.30;

Petek

8.00–12.00.

Županove ure za občanke in občane so **vsako sredo** 15.00–17.00. Termin si rezervirajte v tajništvu
T: 05 335 10 00.

Sprejem vlog in informacije:

Ponedeljek, torek in četrtek

8.00–15.00;

Sreda

8.00–16.30;

Petek

8.00–14.00.

www.sempeter-vrtojba.si

Sončen pozdrav bralkam in bralcem!

Pomlad že trka na vrata in sama se tega zelo veselim, saj je pomlad prekrasen letni čas, ki nas prebudi in napolni s pozitivno energijo, ko nas sonček pokliče v naravo, da se naučimo svežega zraku. Presrečna sem, ko me zjutraj skozi okno povabijo sončni žarki na potepanje in nasmeh se mi kar sam nariše na obrazu. Pomlad je res čarobna ... S pozitivno energijo nam prinaša še obilico lepih trenutkov in posledično veliko izpolnjenih želja in teh vam želim resnično polno košarico!

Vsa ta energija se nabira tudi v našem uredništvu, saj smo za vas pripravili prijetno Glasilo, polno novih in zanimivih tematik, primernih za vse in veseli nas, da skupaj z nami soustvarjate naše vsebine.

Z novo številko vam ponujamo tudi možnost ustvarjanja nove

rubrike **Naše korenine**, kjer vas vabimo, da nam in našim bralcem predstavite vašo rodbino, domače zgodbe in zgodovinske dogodke, ki so vaše družinsko drevo zapisali v zgodovino. Zgodba vaše rodbine naj obsega približno 7.500 znakov s presledki, poleg članka pa vas naprošamo za stare fotografije, ki bodo zgodbi dale prav poseben čar. V uredništvu smo prepričani, da bomo priča prijetnim zgodovinskim zgodbam in predstavitev posebnih ljudi, ki so pisali ne le vašo, ampak tudi zgodbo naše občine.

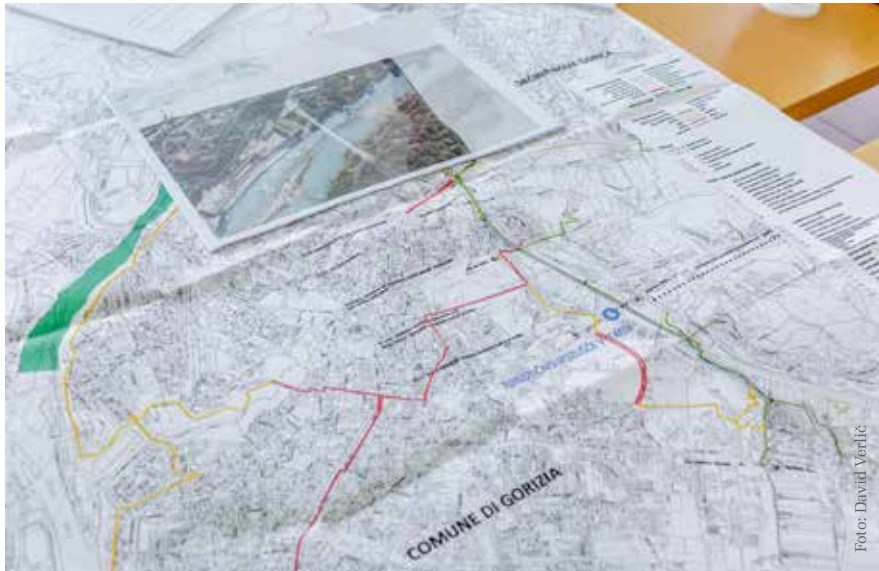
Vabim fotografje naše občine, da nam pišete in sodelujete pri izdelavi naše naslovnice, še vedno pa imate na voljo rubriko **Vprašanje občana**, kjer vam bomo skušali odgovoriti na tisto, o čemer iščete odgovore. Vaše prispevke nam pošljite do 26. maja na glasilo@sempeter-vrtojba.si.

In kot pravi Aleksander v intervjuju na sledečih straneh: *“Vsak dan znova se odločite se za srečo. Vztrajajte. Bodite pogumni. Zavestno spremenite način mišljenja in tok vaših misli. Postanite spet gospodarji vašega življenja, vaših misli in rezultatov, ki jih dobivate ...”* Bodite srečni in uživajte vsak trenutek vašega življenja, pomislite nase in na tisto, kar vas osrečuje. Uživajte v tem, kar počnete in smejte se vsak dan. Zajemajte življenje z veliko žlico in zaužijte vsak dani trenutek s polno sapo.

Želim vam čarobno pomlad!

Lara Soban,
odgovorna urednica

Odobrena projekta EZTS GO “Isonzo-Soča” in “Salute-Zdravstvo” v skupni vrednosti 10 milijonov evrov

vključuje ureditev javne komunalne infrastrukture rekreacijskega območja, komunalnih priključkov za območje kampa in izvedbo drugih enostavnih objektov, kot so igrala, urbana oprema, športna igrišča na prostem ipd.

Projekt “Vzpostavitev mreže čezmejnih zdravstvenih storitev”

Cilj projekta na področju zdravstva je izboljšanje koriščenja in izvajanja zdravstvenih ter socialnih storitev na čezmejnem območju EZTS GO z vzpostavitvijo pilotnega procesa integracije storitev in ustanov, ki sodelujejo v projektu, in sicer “Azienda per l’Assistenza Sanitaria n.2 “Bassa Friulana – Isontina”, Splošne bolnišnice dr. Franca Derganca, Zdravstvenega doma Nova Gorica in Psihiatrične bolnišnice Idrija. Namen projekta je ustvariti mrežo, ki bo temeljila na obstoječi odličnosti storitev na dveh območjih, na osnovi zdravstvenih potreb prebivalstva in potrebe po inovativnem načrtovanju storitev, kar je bistvenega pomena za uspešen in učinkovit sistem dostopa do storitev in univerzalne pravice do zdravja. V projektu bodo oblikovane skupne čezmejne zdravstvene skupine na področju duševnega zdravja, avtizma in fiziološke nosečnosti ter vzpostavljen enoten slovensko-italijanski center za naročanje zdravstvenih storitev. Z namenom povezovanja s socialnimi storitvami bo izvedena tudi aktivnost čezmejnih ukrepov za socialno vključevanje ranljivih skupin prebivalcev.

Mateja Poljšak Furlan

22. februarja 2017 je Nadzorni odbor za spremljanje Programa Interreg V-A Italija-Slovenija soglasno odobril dva projekta: EZTS GO “Isonzo-Soča” in “Salute-Zdravstvo”, katerih skupna vrednost znaša 10 milijonov evrov. Na evropski ravni gre za prvi primer uporabe principa “edinega upravičenca” s strani Evropskega združenja za teritorialno sodelovanje, kar bo omogočilo izvedbo čezmejnih investicij brez upoštevanja teritorialne (nacionalne) delitve območja in obravnavo območja treh občin (in dveh držav) kot enotno območje tako z infrastrukturnega, kot tudi ekonomskega, turističnega, kulturnega in socialnega vidika.

Oba pilotna projekta sta bila s strani Evropske komisije označena kot precedens na področju programov evropskega teritorialnega sodelovanja, saj gre za prvi primer izvedbe celostne teritorialne naložbe s strani edinega upravičenca – Evropskega združenja za teritorialno sodelovanje. Evropska komisija bo zato pozorno sledila izvajanju obeh projektov, kar nedvomno daje visoko vrednost čezmejni pobudi, ki so jo vzpostavile tri občine: Nova Gorica, Gorica in Šempeter-Vrtojba v okviru EZTS GO ter predstavljajo primer dobre prakse za celotno Evropo.

S podpisom pogodbe o financiranju med EZTS GO in Organom upravljanja Programa, ki je načrtovan konec meseca marca, bo EZTS GO torej lahko začel z izvajanjem obeh projektov. Vrednost vsakega projekta znaša 5.000.000 EUR, 85 % deleža se financira iz Evropskega sklada za regionalni razvoj, 15 % deleža pa krije Republika Italija, kar je izjemen dosežek v čezmejnem sodelovanju.

Projekt “Isonzo-Soča”

Cilj štiriletnega projekta je dodatno povezati reko s somestjem. Projekt Isonzo-Soča bo vzpostavil skupno čezmejno mrežo kolesarskih in peš poti, ki bo ustvarila urbani čezmejni park, čigar namen je povečanje atraktivnosti območja za obiskovalce in turiste ter izboljšanje trajnostne mobilnosti prebivalcev, kar naj bi se odražalo s pozitivnimi ekonomskimi učinki na celotnem urbanem območju. Promocijsko-komunikacijske aktivnosti pa bodo še dodatno prispevale k prepoznavnosti območja kot nove turistično-rekreacijske destinacije.

V okviru tega projekta je na območju Občine Šempeter-Vrtojba predvidena ureditev Rekreacijskega parka Vrtojba, ki med drugim

Vizija prometa in mobilnosti v okviru občinske CPS

Slika 1

Slika 2

Slika 3

Slika 4

Naložbo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Kohezijskega sklada.

Marca 2017 se je odvila zadnja javna razprava z občani in zainteresirano javnostjo v okviru izdelave Celostne prometne strategije Občine Šempeter-Vrtojba (CPS). Udeleženci razprave so potrdili vizijo prometa in mobilnosti v občini, ki se glasi: *“S celostno ureditvijo in organizacijo prometa po načelih trajnostne mobilnosti bo Občina Šempeter – Vrtojba prebivalcem in obiskovalcem privlačen in prijazen kraj bivanja. Bivalni prostor bo celovito urejen in varen ter bo nudil priložnosti za nove družbene in gospodarske dejavnosti. Z dobro dostopnostjo do ključnih turističnih in gospodarskih območij se bosta dodatno okrepili tako lokalna identiteta kot podoba in prepoznavnost občine v širšem prostoru.”*

Za lažje doseganje zastavljene prometne prihodnosti občine je vizija podprta z natančneje opredeljenimi cilji in ukrepi znotraj petih ključnih stebrov strategije: celostno prometno načrtovanje, pešačenje, kolesarjenje, javni potniški promet in motoriziran promet.

Za **vzpostavitev celostnega prometnega načrtovanja** se najprej vzpostavi pogoje (sprejetje in izvajanje CPS ter proračun, ki finančna sredstva enakomerno namenja vsem petim stebrom prometne strategije), postavi se sisteme spremljanja pobud občanov, kakovosti infrastrukture ter navad in zadovoljstva uporabnikov. Ključnega pomena za uspešno izvajanje CPS je informiranost in ozaveščenost prebivalcev, za kar so predvidene raznovrstne promocijsko-izobraževalne akcije (npr. na temo prometne varnosti, prometne kulture, pozitivnih učinkov neuporabe avtomobila in podobno) (Slika 1).

Za **spodbujanje hoje in kolesarjenja** so predvideni izgradnja nove peš in kolesarske infrastrukture (dopolnitev manjkajočih površin, razširitev omrežja), odprava nevarnih mest za pešce in kolesarje ter različni ukrepi za izboljšanje kakovosti obstoječe

Slika 5

peš in kolesarske infrastrukture (celovita označitev, prilagoditev vsem udeležencem v prometu, sistem informiranja, sistem za izposajo koles, kolesarska stojala ...) (Slika 2 in 3).

Za zagotovitev učinkovitega in udobnega **javnega potniškega prometa** so predvideni ukrepi za izboljšanje ponudbe JPP (uvredba novih linij, sinhronizacija vozniških redov, alternativne oblike prevoza ...) ter ukrepi za izboljšanje kakovosti obstoječe ponudbe JPP (informacijski portal, prilagoditev postaj, postajališč in vozil vsem uporabnikom ...) (Slika 4).

Za optimizacijo **motoriziranega prometa** so predvideni ukrepi na področju infrastrukture (odprava nevarnih mest, umirjanje prometa ...), ukrepi za ureditev mirujočega prometa (predvsem za potrebe bolnice), ukrepi za ureditev tovornega prometa (koridorji za vodenje tovornega prometa, ureditev dostave v občutljiva območja ...) ter ukrepi za spodbujanje uporabe okoljsko sprejemljivejših vozil (npr. polnilnice za električna vozila in vozila na plin) (Slika 5).

V naslednji fazi izdelave CPS bo oblikovan podroben akcijski načrt ukrepov za obdobje petih let. Akcijski načrt bo vseboval seznam ukrepov, hierarhijo njihovega izvajanja, odgovorne osebe, virov financiranja in njihov časovni razpored.

Ekipa OMEGA consult, d. o. o.

Janko Božič, z ljubeznijo do aluminija, vam oblikuje poseben in oseben spomin

Podjetje Studio Spomin, ki ga je leta 2015 ustanovil Janko Božič, s sedežem v Primorskem tehnološkem parku v Vrtojbi, ponuja z unikatno noto izdelane nagrobnike iz aluminija. *“Všeč mi je oblikovanje aluminija,”* pravi Janko. *“Če k temu dodam še delo z ljudmi in možnost, da jim lahko pomagam, da podarijo svojim pokojnim poseben in oseben spomin, lahko rečem, da delam to, kar mi je všeč in to je najbolj pomembno.”* S takšnimi besedami nas je mladi podjetnik, ki zase pravi, da je človek, ki ne zdrži dlje časa sam in se zato v prostem času najraje posveča družini in prijateljem, popeljal v zanimiv intervju o aluminijastih nagrobnikih, ki prekinjajo monopol tradicionalnega kamna.

Zakaj nagrobniki in zakaj aluminij?

Osem let sem delal v podjetju, ki je proizvajalo izdelke iz aluminija, kar mi je omogočilo, da sem dodobra spoznal lastnosti in prednosti aluminija. Kakovosti tega materiala, osebna želja, da bi očetu prenovil spominski nagrobnik in želja po direktni prodaji izdelkov končnim strankam, so v meni prebudile željo po lastnem podjetju, ki se je usmerilo v izdelavo nagrobnikov iz aluminija.

Prednosti aluminija pravite. V čem je torej prednost nagrobnikov iz vam tako dobro poznane kovine?

Izdelava nagrobnikov iz aluminija je naša posebnost v primerjavi z drugimi ponudniki, ki ostajajo pri tradicionalnih kamnitih spomenikih. Aluminij je lahek, kar omogoča, da nismo omejeni v dimenzijah izdelka, saj je montaža izdelka zaradi lahkote materiala enostavna. Omogoča celo imitacije lebdečih delov. Zaradi lahkotnosti se, obratno od kamna, z leti ne seseda in ne počí. Kot material je lažje vzdržljiv in enostavno ga je čistiti. Aluminij prašno obdelamo oz. pobarvamo, zato se umazanija vanj ne zajeda. Prav tako je odporen na veter, sonce in dež.

Ali ste edini, ki oblikujete aluminijaste nagrobnike?

Podjetje v Sloveniji nima konkurence, podobni izdelovalci obstajajo v Nemčiji.

Sodelujete tudi s pogrebniimi zavodi?

Kontaktirate nas lahko osebno, naši posredniki pa postajajo tudi pogrebni zavodi.

Kaj je poleg materiala še največja posebnost vaših nagrobnikov?

Rad poudarjam, da je dodana vrednost naših nagrobnikov v posebnem in osebnem pristopu do oblikovanja izdelka. Če obiščete spletno stran podjetja, lahko najdete različne modele nagrobnikov, ki služijo temu, da si stranke lažje predstavljajo, kakšen naj bi bil izgled nekamnitega nagrobnika. Izdelava v podjetju pa je predvsem unikatno usmerjena. Slogan, ki ga podjetje uporablja “Posebni spomeniki”, sporoča, da so nagrobniki posebni in osebni. Podjetje ne izdeluje serijskih nagrobnikov, hkrati pa zagotavlja cenovno dostopnost. V izdelke je potrebno vložiti posebno toplino – ljudem znati svetovati in hkrati prisluhniti njihovim željam, ki jih imajo v okoliščinah, v katerih se znajdejo, ko naročajo nagrobnike.

Je možna kombinacija s kamnom?

Lahko. Možne so kombinacije z novim kamnom ali z že starim, ko gre za prenavljanje grobov. V praksi je podjetje že imelo primere obnavljanja grobov, kjer so si sorodniki iz osebne navezanosti želeli ohraniti del starega kamnitega spomenika. V tem primeru sodelujemo s kamnoseki.

Omenili ste tehniko prašnega barvanja aluminija. Ali to pomeni, da ponujate stranki pester izbor barv?

Teoretično bi bile možne vse barve, podjetje pa pri nasvetih strankam najraje ostaja pri klasičnih barvah.

Potrebno je ohranjanjati spoštljiv odnos do okolja in arhitekture pokopališča. Tudi to je ena izmed prednosti v primerjavi s kamnom.

Kako je z nagrobnimi napisi?

Po želji naročnika se poleg klasičnih podatkov, kot so imena in letnice, lahko na aluminijasto spominsko ploščo vgravira simbole ali podobe, ki nas spominjajo na pokojnika. Podobno kot dodajanje imen na kamnite spomenike, lahko ploščo po potrebi enostavno zamenjavo. Izdelava takšne aluminijaste plošče je cenovno primerljiva z enim dodanim napisom na kamniti spomenik. Studio Spomin se vseskozi trudi biti poseben, a cenovno dosegljiv.

Kaj je lučka na dotik?

V nagrobnik vstavimo sistem solarne svetilke, ki omogoča, da se čez dan baterija napolni s sončno svetlobo. Ob našem dotiku senzorji zaznajo dotik in lučka začne svetiti. Na takšen način se izognemo prižiganju klasičnih sveč, ki zaradi plastike, voska in železa, onesnažujejo naše okolje. Svetlobna lučka sveti tri dni, zato enako kot pri prižiganju svečk, ohranimo reden obisk grobov naših pokojnih – prižigamo lučke z dotikom.

Zaupajte nam začetke vaše podjetniške poti.

Novembra 2015 sem s še neustanovljenim podjetjem obiskal

podjetniško delavnico, ki jo je organiziral Primorski tehnološki park. Predstavil sem idejo in s strani izkušenih podjetniških mentorjev ter preverjanj na trgu, dobil povratno informacijo, da je izdelek tržno zanimiv. Studio Spomin je v nadaljevanju postal del skupnosti podjetij Primorskega tehnološkega parka, v katerem imamo tudi svoj sedež.

Kakšne so prednosti biti del podjetniške skupnosti?

Po izobrazbi sem oblikovalec in spajalec kovin, znanja iz področja kovin in prodaje sem pridobil skozi pretekla delovna mesta. Znotraj podjetniške skupnosti pa sem osvojil nove vpoglede in znanja iz prodora na trg. Še vedno redno sledim podjetniškim novicam.

Katere vrednote vas vodijo na vaši podjetniški poti?

Največja vrednota, ki jo vidim v podjetništvu, je možnost, da delaš nekaj dobrega in koristnega, s čimer puščaš sled in pozitiven vpliv za seboj.

Kako najraje vračate v podjetniško skupnost?

Veliko del, kot so oblikovanje nagrobnika, njegova montaža, delo s strankami, prodaja ipd., opravimo sami. Za ostala dela sodelujemo z več lokalnimi podizvajalci. Veliko mi pomeni, da se pod izdelek Studia Spomin podpiše delo pridnih slovenskih rok. Ena izmed želj je umestitev slovenskih tradicionalnih izdelkov v oblikovanje nagrobnikov.

Imate že kakšen tak primer sodelovanja?

Podjetje že sodeluje s Tino Koder, priznana oblikovalka idrijske čipke. Tina nam je oblikovala oz. narisala trakove iz čipk, ki so avtorsko zaščiteni. S pomočjo laserja smo jih oblikovali v čipke iz aluminija, ki jih stranke po želji vključijo v design nagrobnika.

Vam v podjetju pomaga tudi družina?

V zgodbo Studio Spomin se je vključila tudi partnerka, po izobrazbi oblikovalka, ki je prevzela vlogo skiciranja nagrobnikov, ki gredo ob

soglasju strank, v obdelavo. Sam pokrivam področji oblikovanja aluminija in prodajo oz. delo s strankami. Pomaga nam sodelavec, strojni inženir. Sam pa ne prihajam iz podjetniške družine.

Pravite, da ste radi v družbi. Kako usklajujete podjetništvo ter čas z družino in prijatelji?

Z veseljem in z vnemo vlagam svoja znanja in energijo v Studio Spomin. Rad imam, kar počnem. Družina in še ne šoloobvezen otrok, pa mi ostajata prva vrednota. Zato se za kvaliteten čas z družino in prijatelji vedno trudim. Usklajevanje je vsekakor lažje, ker je del podjetja tudi moja partnerka.

Kako najraje preživljate prosti čas?

Kot rečeno, z družino in prijatelji. Najraje hodimo na izlete. Sina z veseljem peljem z vlakom v snežni Bohinj. Rad ima kolo in tek. Skupaj z nami je redno tudi naša psička mešanka, ki se trudi biti labradorka (v smehu pove Janko). Moram jo pohvaliti, da je šolana in lepo vzgojena.

Bi se za podjetniško pot in aluminij ponovno odločili?

Vsekakor.

Kje lahko najdejo bralci več informacij o nagrobnikih Studio Spomin?

Na spletni strani: www.spomin.eu, Studio Spomin, Janko Božič, s. p. Kontaktirajte nas, z veseljem vam bomo na voljo.

Katja Pregelj

Aleksander Šinigoj: "Odloči se za srečo"

Skrivnost uspeha in sreče je med nami že od nekdaj, vendar so jo skozi čas voditelji skrivali, saj so želeli to moč ohraniti le zase. Danes pa je skrivnost razkrita in med nami najdemo učitelje, predavatelje in avtorje raznih knjig, ki nam razkrivajo, kako lahko sami odkrijemo svojo pot.

V Vrtojbi že vrsto let deluje podjetje Zema, d. o. o., ki je pred leti ustvarilo zelo zanimivo blagovno znamko Mastermind akademijo, katere glavni akter je dr. Aleksander Šinigoj, trener nevolingvističnega programiranja (NLP), coach, predavatelj, strokovnjak na področju osebne in poslovne rasti ter avtor več knjig. Aleksander je bil več let član ekipe prostovoljcev in sodelavcev Anthony Robbinsa, enega izmed najbolj priznanih motivatorjev na svetu, šolal pa se je tudi pri številnih mednarodnih trenerjih in znanih podjetnikih, kot sta na primer Bob Proctor in Sir Richard Branson. Zadnjih sedem let je asistent pri soustanovitelju NLP, dr. Richardu Bandlerju. V slovenskem jeziku je izdal dve knjigi, *Odloči se za srečo* in *Zmoreš. Čudovita moč je v tebi*. S svojim delom pomaga domačim in tujim gospodarstvenikom, zdravnikom, psihologom, športnikom in tokrat bo nekaj skrivnosti delil tudi z nami.

Kaj se vam je v življenju zgodilo, da ste spremenil mišljenje ali drugače, kako ste spoznali zakon privlačnosti?

Ljudje včasih pozabimo poslušati svoje telo, sami sebe. Sporočilo postane sčasoma vedno bolj glasno. Podobno je bilo tudi pri meni. Močen signal, da moram nekaj spremeniti v svojem življenju je bil, ko sem pristal v bolnišnici. Imel sem namreč kar nekaj kilogramov preveč, imel sem negativne misli in potrebno je bilo nekaj spremeniti, saj se drugače ne bi končalo dobro. Na podlagi tega dogodka sem začel poglobljeno študirati psihologijo uma, nevolingvistično programiranje in postopoma sem postal predavatelj. Danes vsa ta znanja delim naprej, za kar sem zelo hvaležen, saj v tem, kar počnem, zelo uživam. Še vedno sem kdaj žalosten, jezen, strah me je, vendar imam sedaj teh občutkov vedno manj in tudi trajajo vedno manj časa.

Leta 2006 sem bil poslovno v tujini in kolega mi je predlagal, naj si ogledam film *Skrivnost* (angl. *The Secret*). Film razkriva način, kako deluje um in kako lahko v svoje življenje privlačimo to, kar si želimo. Povedati moram, da sem bil nad filmom zelo navdušen, čeprav so se mi zdele določene stvari pretirane in nerealne, ampak zanimanje za skrivnost je bilo tako veliko, da sem

jo začel raziskovati, preučevati. Na poti sem srečal veliko ljudi, ki so mi o sami skrivnosti veliko povedali in me tudi veliko naučili. Zakon privlačnosti sem začel testirati na sebi, začel sem z malimi dosežki in nadaljeval z večjimi projekti, tudi s samo loterijo. In ker so se testi pokazali za pozitivne in sem dosegal to, kar sem si zadal, sem začel to skrivnost deliti med ljudi. Ne privlačimo samo to, kar si mislimo, temveč tudi to, kar oz. kdo smo.

Mastermind akademija pomaga hitreje uresničiti svoje cilje. Kateri so trije glavni napotki, ki jih kot prve predate na vaše učence in zakaj so prav ti trije najpomembnejši?

Težko je izbrati samo tri napotke, ker je odvisno, komu konkretno govorim. Od primera do primera je lahko drugače. Mogoče bi izpostavil, da je pomembno, da imamo jasno zastavljene cilje, da prevzamemo odgovornost za svoje življenje in gremo v akcijo. Pri tem je tudi pomembno, da smo v pozitivnem čustvenem stanju, ko smo v akciji, ko korakamo proti ciljem. Akcija, ki je narejena v negativnem čustvenem stanju, npr. v jezi, žalosti, ljubosumju, strahu, pomanjkanju, navadno vodi proč od ciljev in želja. Seveda je izobraževanje, nenehna rast lahko tudi del same akcije. S tem tudi lažje vzdržujemo t. i. mentalno kondicijo. Ljudje danes gredo k frizerju, na pedikuro, manikuro, masažo, skrbijo za osebno higijeno, pozabljajo pa na svoje misli, svoj um, ki je velikokrat neverjetno zapacan. Cikel uspeha je torej pomembno, da zaključimo prav z akcijo v dobrem in pozitivnem čustvenem stanju, saj je z njo veliko večja verjetnost, da do cilja sploh pridemo.

Zakon privlačnosti je zelo star zakon, ki ga pozna ogromno ljudi in veliko nas je o njem že slišalo, ampak zakaj je na svetu še vedno toliko nesrečnih, žalostnih in neuspešnih ljudi, kje naredijo napako na poti do zastavljenega cilja?

Spet ni mogoče dati enoznačnih odgovorov. Vsak človek ima svojo zgodbo, ki je drugačna. Navadno tudi ni tako, da bi bili ljudje po večini ves čas negativni. Eni imajo lahko slabe dneve ali odbobja, spet drugi pa lahko imajo "samo" uro ali dve na dan slabe misli, vendar že to je bistveno preveč. Življenje je kratko, da bi ga porabili za negativne misli. Recept, kako biti slabe volje in v negativnem čustvenem stanju je, da si v svojih mislih žalosten, da si ves čas predstavljaš grde in negativne slike, si govoriš grd, neprijetne in žalostne besede. Vse se dogaja dovolj hitro, kar se ljudje zavedno niti ne zavedajo. Fizična aktivnost, delo, športna aktivnost, meditacija, zdrava prehrana, vse to lahko pomaga. Navadno je usmerjenost v nas same tista, kjer lahko hitro dobimo negativne misli. Takoj, ko usmerimo našo pozornost v to, kako lahko služimo drugim, kako lahko naše življenje in življenje drugih naredimo boljše, smo lahko boljše volje.

Veliko negativnih misli podedujemo, veliko pri tem pripomorejo sami mediji in naš kaotični vsakdan. Kako naj posameznik manipulira z negativnimi mislimi in kako naj jih spremeni v pozitivne?

Na dan imamo po nekaterih raziskavah preko 60.000 misli. Večina misli, ki jih imamo danes, jih bomo imeli tudi jutri. Gre zato, da ljudje večinoma nezavedno mislijo. Imajo vklopljenega avtomatskega pilota. S tem tudi njihovo življenje ostaja nespremenjeno. Vendar ni potrebno, da je naša prihodnost enaka naši preteklosti. Lahko se odločimo, da bomo izklopili medije, se družili z bolj pozitivnimi ljudmi, usmerili naše misli in fokus na naše želje in cilje. Sprejetje odgovornosti, o kateri sem govoril v enem od prejšnjih vprašanj pomeni, da smo mi gospodarji naših misli. Ne starši, ne sodelavci, ne okolica nima vpliva nanje, če sami tega ne dovolimo. Pomembno je, da smo iskreni s tem, kje smo, torej tudi, če situacija ni najboljša ali idealna, obenem pa lahko imamo v sebi jasno vizijo, kam gremo in kako bomo tja prišli. Miselne vzorce, ki smo jih dobili od staršev in okolice, sprejmimo. Zahvaliti se moramo vsem in za vse, kar so nam dali. Bodimo hvaležni, ob tem pa sprejmimo odločitev, da

bomo zavestno mislili drugače, tako, kot čutimo in mislimo, da je prav. Naredimo miselno spremembo, ki se bo kasneje odražala v vedenju in v rezultatih, ki jih bomo dobivali. Številne tehnike NLP nam to omogočajo dokaj enostavno narediti.

Nekateri določenim dogodkom v življenju pravijo čudeži, menite, da lahko z zakonom privlačnosti nase privedemo tako imenovane "čudeže"?

Verjamem, da z mislimi veliko vplivamo na številna področja življenja. Tudi če bi nekdo temu rekel, da je čudež, lahko nekdo drugi najde načine, da to ovrže in poimenuje kot slučajno in ne čudežno. V resnici nam sploh ni treba dokazovati, da čudeži obstajajo. Meni je važno, kar mojim študentom večkrat poudarim, da se odločijo, da bodo dan, ki je pred njimi, življenje, kar jim ga je še preostalo, v dobrem čustvenem stanju. To je najbrž eden največjih čudežev. Da ne glede na to, kar se dogaja v svetu, usmerimo našo pozornost v to, za kar smo lahko hvaležni. Včasih se mi zdi, da če delamo dobra dela, če delamo nekaj, kar je resnično in iskreno v korist nas samih in drugih ljudi na tem svetu, če smo pri tem poštene do sebe in do drugih, da se velikokrat zgodi neke vrste "čudež", da dobimo podporo in dodatno moč. Mogoče je to samo moje mnenje, vendar v resnici velikokrat moje študente usmerim v to in mi kasneje potrdijo, da če pomagajo drugim, iskreno delajo v njihovo korist, da se jim večkratno povrne.

Lahko v prihodnje v Mastermind akademiji pričakujemo kakšne novosti, morda nova predavanja, nova izobraževanja?

Nova predavanja in izobraževanja imamo skoraj vsako leto, hkrati nenehno izboljšujemo obstoječa. Sedaj imamo v kratkem Certificiran Praktik Hipnoze, NLP Praktik, za kadike smo pripravili delavnico, ki poteka v celoti preko spleta, kjer garantiramo, da če poslušajo gradiva in zgoščenke vsak dan, v 30 dneh zagotovo ne bodo kadili. Drugače vrnemo denar v celoti, brez vprašanj. Mastermind akademija nudi veliko predavanj, seminarjev, delavnic in tečajev, literature, zgoščenk in videoposnetkov, ki jih najdete na

naši spletni strani www.mastermindakademija.com. Naš cilj pa je pomagati čim širšemu krogu ljudi, ne le pri nas, ampak na svetovni ravni, s ponudbo pridobivanja znanja na edinstven način. Predaval sem že v dvajsetih državah, na štirih kontinentih in vsakič, ko obiščem nov kraj, sem hvaležen za toplino, ki jo prejmem in znanje, ki ga dajem in prejemam.

Za konec bi vas prosila, če bi lahko podali našim bralcem misel, ki bi jim morda lahko izboljšala življenje?

Vsak dan znova se odločite se za srečo. Vztrajajte. Bodite pogumni. Zavestno spremenite način mišljenja in tok vaših misli. Postanite spet gospodarji vašega življenja, vaših misli in rezultatov, ki jih dobivate. Svetujem vam, da si v knjižnici sposodite kakšno dobro knjigo, ki na polici čaka prav na vas, da jo preberete in se iz nje kaj naučite. Prav tako vam svetujem, da si ogledate našo spletno stran in si poberete našo brezplačno zgoščenko ali knjigo. Pridite na kakšno našo delavnico. Sprejmite odločitev za srečo in iščite majhne stvari, ki vam bodo srečo še povečale. Domačim ne govorite, naj bodo srečni. Pokažite jim in hkrati tudi vsem ljudem na tem svetu, kako sreča izgleda. Bodite luč in svetloba zase in za vse ljudi tega sveta. Skupaj lahko s temi drobnimi trenutni sreče in z našo pozitivno mentalno naravnostjo naredimo ta svet in življenje na tem planetu še bolj sončno in lepo. Na vašo srečo.

Lara Soban

Za bralke in bralce smo pripravili majhno presenečenje, ki vam ga brezplačno podarjamo na povezavi: www.mastermindakademija.com/darilozabralce

Expomego že 45. odprl svoja vrata

Sporazum o sodelovanju med OOO Nova Gorica in Udine e Gorizia Fiere iz leta 2013 omogoča slovenskim razstavljalcem, predvsem pa članom OOO Nova Gorica, ugodne pogoje razstavljanja in možnost, da se predstavijo tako italijanskim, kot slovenskim kupcem. Omenjeni ugodni pogoji veljajo tudi za čezmejni sejem EXPOMEGO, tradicionalno srečanje obrtnikov in podjetnikov, ki poleg obiska potencialnih kupcev in naročnikov, omogoča navezavo poslovnih stikov med samimi razstavljalci in druženje, ki ga nekateri pričakujejo celo leto. Preko Območne obrtno-podjetniške zbornice Nova Gorica, ekskluzivnega zastopnika za slovenska podjetja, se je letos na februarjem sejem predstavilo več kot 40 obrtnikov in podjetnikov ter prav toliko ponudnikov s področja turizma in gostinstva.

Sejem na goriškem sejmišču, namenjen predstavitvi različnih izdelkov in storitev ter gostinstva in turizma, je ena od najučinkovitejših in cenovno sprejemljivih oblik promocije predvsem v lokalnem in medmestnem prostoru Gorice in Nove Gorice. Otvoritev sejma v hali D se je tradicionalno pričela s pozdravnimi nagovori organizatorjev in političnih odločevalcev ter slavnostnim rezanjem traku, ki so ga letos obogatili tudi s srednjeevropsko specialiteto "njegovim veličanstvom – štrudljem", novo sladko

spremljevalno ponudbo, ki je dopolnjevala že peto edicijo Mednarodnega festivala golaža. Po besedah Luise De Marco, predsednice Udine Gorizia Fiere S.p.a., je EXPOMEGO vzorčni sejem, brez primere: "Pravzaprav je sejem kontratendenčen, saj je v gospodarsko zahtevnih časih v nenehnem vzponu in nenehni rasti. Zavidljiv je tudi obisk sejma, tako količinsko, kot tudi kvalitativno gledano. Večinska prisotnost slovenskih razstavljalcev potrjuje uspeh naše vizije doseči čezmejni sejmski utrip, saj gre za edini čezmejni sejem v Italiji, kar si

štejemo v velik ponos." Na sejmu smo pokramljali z Ireno Falabella iz šempetrskega podjetja Žlebovi Grič, d. o. o.: "Na sejmu smo že peto leto zapored. Vračamo se, ker njegova vsebina ustreza našim proizvodom in storitvam. Zdi se nam tudi enkratna priložnost za predstavitev potencialnim naročnikom onstran meje, do katerih kljub odprtosti meja in evropskemu prostemu trgu, še vedno ni tako enostavno priti. Porast števila naših strank iz Italije je najbrž tudi posledica promocije na sejmu – udeležba je tako naša dolgoročna investicija. Na sejmu, ki ga je v nedeljo obiskalo največ ljudi, smo predstavljali novo pločevino, kar je vzbudilo pozornost in pritegnilo veliko obiskovalcev," je povzela Falabella.

Barbara Poša Belingar

JAVNI SKLAD MALEGA
GOSPODARSTVA GORIŠKE

Javni sklad malega gospodarstva Goriške obvešča **mikro, mala in srednja podjetja**, da je v teku razpis za **dolgoročna brezobrestna investicijska posojila** v višini 1.000.000 EUR.

Roki za prijavo: 15. maj 2017 in 31. avgust 2017 oziroma do porabe sredstev.

Več informacij o razpisu najdete na spletni strani:
www.jsmg-goriska.com/razpisi.html ali na telefonski številki 05 335 01 73.

Moto klub Kavalir

Zima se počasi posklavlja, prihajajo toplejši časi in s tem novi udeleženci v prometu. Morda smo med zimo na njih nekoliko pozabili in nas bodo z njihovo prisotnostjo spet presenetili. Vendar moramo motoriste sprejeti kot vse ostale udeležence v prometu, morda jim posvetiti še večjo pozornost. Med te "nove" udeležence spadamo tudi člani Moto kluba Kavalir Šempeter-Vrtojba.

Ljubezen do motorjev, želja po druženju in sodelovanju je pred štirimi leti vzpodbudila idejo o ustanovitvi moto kluba. Ustanovni člani in članice smo tako sprejeli sklep, da se ustanovi klub z imenom Moto klub Kavalir Šempeter-Vrtojba. Zakaj takšno ime? V Šempetru in okolici je bilo razvito svilogojstvo. Med razvojem sviloprejke je tudi gosenica, ki se imenuje kavalir. Gosenico smo prevzeli, jo vnesli v naš znak in s tem dobili ime MK Kavalir. Prav tako smo ob tem sprejeli našo barvo – zelena, ki ponazarja liste murve oziroma narave in takšne barve je naša majica. S to barvo smo med srečanji zelo prepoznavni, saj je večina majic drugih motoristov črna. Članice in člani prihajamo iz naše ter sosednjih občin, vsem pa je skupno delovanje v društvu, druženje, delitev nasvetov za varno vožnjo in promocija kluba, kot tudi občine Šempeter-Vrtojba.

Klub je tako aktiven v naši občini, v krajih po Sloveniji, Avstriji, Italiji in Hrvaškem. Doma radi sodelujemo z drugimi organizatorji prireditvev, prav tako pa tudi sami organiziramo razne prireditve. Tako smo soorganizatorji humanitarne krvodajalske akcije, lansko leto je bilo okoli 100 krvodajalcev - motoristov, zbiranje prostovoljnih sredstev za Staro goro (nakup dveh TV sprejemnikov z vso opremo). V okviru praznovanja Svetega Petra smo v dopoldanskem času organizatorji razstave starodobnikov in blagoslova motorjev na trgu. Svetega Petra smo si namreč vzeli tudi za zavetnika našega kluba. Sodelujemo tudi pri organizaciji večernega programa praznovanja. Prav tako smo organizatorji zaključka motoristične sezone, na katero povabimo tudi motoriste sosednjih klubov, klubov iz Slovenije, Avstrije in Italije.

V letu 2016 smo prevzeli tudi organizacijo "kuhinja na placu", v kateri sodelujejo članice Društva žena in deklet Šempeter in Krajevni odbor Šempeter ob podpori Občine Šempeter-Vrtojba. Prireditvev postaja tradicionalna z vedno več udeleženci in seveda tradicionalnimi jedmi.

Prav tako smo na pobudo občine ob tem prevzeli organizacijo obiska Dedka Mraza. S skupnimi močmi

smo na Trg Ivana Roba pripeljali Dedka Mraza v spremstvu živali. Vsi otroci in starši, ki so ga pričakali, so bili zelo presenečeni, saj se je Dedek Mraz prvič v Šempeter pripeljal z motorjem.

Leto 2017 smo si člani MK Kavalir zastavili še z več akcijami. Letos je tradicionalna deseta humanitarna krvodajalska akcija, čaka nas postavitev mlajev, organizacija sobotnega dela praznovanja Sv. Petra, nedeljskega blagoslova motorjev, zaključno srečanje motoristov, kuhinja na placu in Dedek Mraz. Seveda pa to še ni vse, članice in člani radi priskočimo na pomoč tudi drugim akterjem, ki vidijo, da jim lahko pomagamo in s tem popestrimo dogajanje za občane.

Kot rečeno, prihajajo toplejši dnevi in s tem se na cesti pojavlja vedno več motoristov, ki še niso v pravi formi. Zato moramo biti vsi udeleženci v prometu osredotočeni na vožnjo, kaj se dogaja pred in za nami. Do vseh moramo biti strpnimi in spoštljivi. Zavedati se moramo, da v prometu veljajo pravila, ki jih je potrebno spoštovati, v nasprotnem primeru pa lahko pride do neljubih in hudih posledic.

Motoristi se pri srečevanju pozdravljamo z dvigom roke, s tem pokažeš svojo kulturo do drugega. Zakaj ne bi bilo podobno tudi pri ostalih udeležencih. Pozdrav, spoštovanje, vljudnostna gesta nas ne stane nič, pomeni pa veliko. Motoristke in motoristi pridružite se nam.

*Dominik Hanžič,
predsednik MK Kavalir Šempeter-
Vrtojba*

Športno društvo Mark

Pri predstavitvi naše dejavnosti ne moremo samo naštevati, kaj smo delali, kje smo bili. Vprašati se moramo tudi, če naša dejavnost pozitivno vpliva na našo okolico.

Pohodništvo, na primer, v preteklosti v družbi ni imelo nobene podpore. Kadar je bilo treba delati, smo delali, ko je bil čas dopusta, pa smo šli na morje in se "cvrli" na soncu. Danes je naš čas drugače organiziran. Zavedamo se, da nam življenje teče hitreje in ga moramo uživati stalno, po kapljicah. Ob obveznem delu moramo poskrbeti tudi za lastno zdravje, trdno družino in sodelovanje z okolico. Ko zvečer utrujeni ležemo v posteljo, naj nam spomin preleti pravkar zaključeni dan in – lahko ugotovimo, da smo v vseh pogledih uspešno in koristno sestavili naš dnevni program?

Malo me je zaneslo iz običajne smeri, zdaj se zopet vračam k pohodništvu. Mnogim pomeni ta beseda rahlo telesno aktivnost, veliko psihično razbremenitev in "polnjenje baterij" za premagovanje vseh vrst ovir, ki so pred nami. Naša celoletna društvena dejavnost je opisana v tiskani knjižici, ki ponuja druženje, spoznavanje novih krajev in utrjevanje osebnih vezi.

Razen v izjemnih primerih ko dežuje, se nam program v celoti uresniči. Tokrat smo se morali "zadovoljiti" z nadomestnim terminom za izvedbo nagrade zvestim pohodnikom. Tak enodnevni izlet si zaslužijo tisti, ki so v preteklem letu sodelovali na najmanj 28 pohodih. Nismo jih smeli razočarati, saj je ta nagrada

tudi sestavni del našega osnovnega namena – druženje in spoznavanje naše lepe domovine. Naši prijatelji so nas popeljali skozi preteklost in sedanjost lepega mesta Žiri. Pokazali so nam, kako lahko povezanost krajanov in njihova odločnost za razvoj kraja prispeva k splošnemu napredku. Lahko jim samo čestitamo za njihove uspehe. Še lepo vreme so nam naročili.

Športno društvo Mark Šempeter sodeluje pri pripravi in izvedbi različnih prireditvev v občini Šempeter-Vrtojba in širše. Najprej bi omenili testiranje telesne zmogljivosti, oziroma hojo na 2 km v soorganizaciji z Zdravstvenim domom Nova Gorica. V pomladanskem in jesenskem času vabimo vse, da se vključijo v to akcijo. Tako smo oziroma bomo še letos soorganizirali Posoški maraton, Poživimo mesti – Vivi città, Pohod po poteh Goriške fronte, Korak iz teme, Pohod brez meja, Goricatlon, Tek in hojo za upanje (Evropa donna). Z redarsko službo sodelujemo pri vseh občinskih in zunanjih prireditvah: Kolesarski vzpon na Sveto Goro, Slovenija kolesari, Avtomobilski rally. Radi sodelujemo na vseh prireditvah, kamor nas povabijo in smatramo, da s tem opravljamo koristno družbeno delo.

Mednarodno usmerjenost smo v tem času potrdili s prireditvama "27. Šempetrski pohod" ter "17. Pohod in tek Vogršček". Vreme nam je bilo naklonjeno, udeleženci pa zelo zadovoljni. Naj vas spomnim, da imamo na naslovu Trg Ivana Roba 4 v Šempetru svojo oglasno omarico, kjer obveščamo o naših prihodnjih prireditvah. Pridite, **z nami je itak še lepše.**

Novi člani so dobrodošli.

Silvo Kokot,
predsednik ŠD Mark

Predstavitev dnevnega centra ŠENT – Slovensko združenje za duševno zdravje

V današnjem napor nem tempu življenja se včasih zgodi, da ne zmorete več, zbolite. Psihično ste na dnu. Zdravite se, potem pa se spet vrnete v vsakdan in nikogar ni, ki bi vam pomagal. V ŠENT-u vam bomo prisluhnili in vas razumeli.

ŠENT – Slovensko združenje za duševno zdravje je nevladna in neprofitna organizacija, ki deluje v javnem interesu. Izvaja številne programe skupnostne skrbi na področju duševnega zdravja, kot so dnevni centri, stanovanjske skupine, zaposlitveni centri, nizkopražni programi za uporabnike prepovedanih drog ter program za brezdomce.

Dnevni center – Enota Šempeter pri Gorici je namenjen osebam s težavami v duševnem zdravju, njihovim svojcem in ostalim, ki jih zanima področje skrbi za svoje duševno zdravje. Skrbimo za psihosocialno rehabilitacijo, lajšanje

psihosocialnih stik, izboljšanje socialnega položaja in duševnega zdravja.

Ponujamo tudi strokovno svetovanje in informiranje ter različne oblike skupinskega strokovnega dela (trening socialnih veščin, skupine za samopomoč, socialne igre, likovna terapija ...).

Pridružite se nam lahko na ustvarjalnih delavnicah, izobraževalnih in interesnih dejavnosti, izletih, letovanjih ter drugih družabnih dogodkih.

Aktivni smo tudi v lokalnem okolju, kjer si prizadevamo za ozaveščanje javnosti o duševnem zdravju. Organiziramo predavanja, strokovne seminarje in posvete.

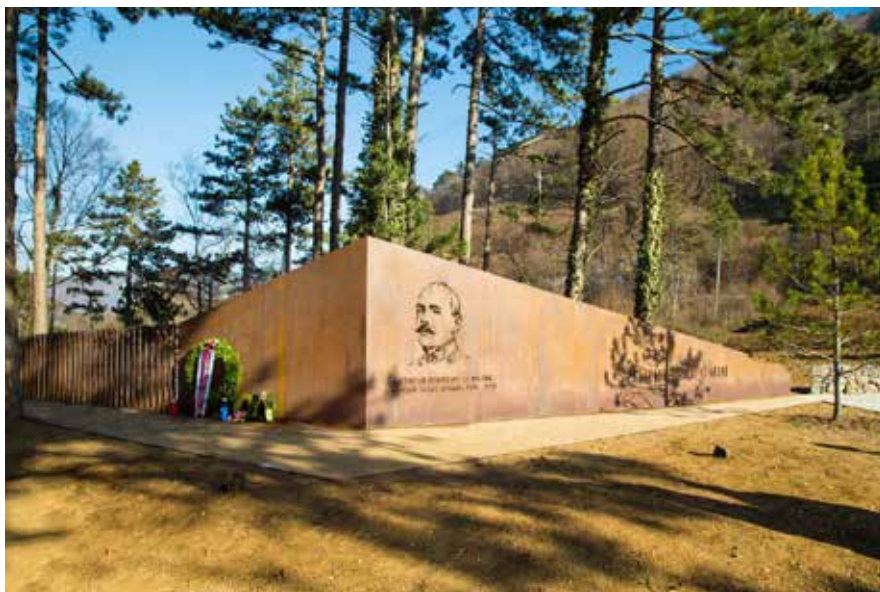
Nahajamo se v Šempetru pri Gorici (Cesta Prekomorskih brigad 32). Vrata našega Dnevnega centra so odprta vsak delovni dan od 9. do 15. ure. Dobrodošli!

**Center za duševno zdravje
v skupnosti Severno
primorska regija**
Dnevni center – ŠENT
T: 05 330 96 00
E: margerita.humar@sent.si

Vodja: Margerita Humar,
uni. dipl. soc. del.

Društvo Soška fronta iz Šempetra je na Prevalu postavilo spomenik generalu Svetozaru Borojeviću

Neurejn prostor na Prevalu nad Solkanom je v decembru 2016 dobil čisto drugačno podobo. Zdaj se tam nahaja lepo urejen borov gaj s spomenikom, posvečenim generalu Svetozaru Borojeviću pl. Bojna, poveljniku 5. avstro-ogrske armade, ki se je v času 1. svetovne vojne bojevala na soški fronti. Pobudo za postavitev spomenika je, ob stoletnici spopadov, dalo Društvo soška fronta 1915–1917 iz Šempetra.

Zamisel o postavitvi spomenika se je v društvu porodila že pred tremi leti, ob spoznanju, da je bil general Borojević zaslužen, da se je fronta vzpostavila na Soči in ne v notranjosti Slovenije, kot je to predvidel vrhovni štab avstro-ogrske vojske. Tako je s svojo odločnostjo obvaroval slovensko zemljo pred še hujšim razdejanjem.

Spomenik je izdelan iz kortenskega jekla, z izrezanim portretom generala Borojevića in pomenljivim napisom: "Spomin in opomin". Mimoidoče bo spominjal na to, kar se je tu pred sto leti dogajalo in opominjal, da vojne prinašajo le trpljenje in nove zaplete.

V nedeljo, 10. decembra 2016, je bilo slavnostno odkritje. Dogodek je na Prevalo priklical veliko ljudi, manjkali niso niti možje in fantje v avstro-ogrskih uniformah. Prisotne je najprej nagovoril predsednik Društva soška fronta, Tadej Munih, ki je opisal potek zasnove in postavljanja obeležja ter se zahvalil številnim donatorjem, nato župan Mestne občine Nova Gorica, Matej Arčon, kot zadnji pa je v imenu Ministrstva za kulturo spregovoril Silvester Gabršček. Govorniki so predvsem podčrtali dejstvo, da je zanemarjeni prostor na Prevalu, dobil novo vsebino in bo bržčas postal tudi nova privlačna turistična točka.

Občuteno prireditve, ki se je je udeležilo nekaj sto ljudi, je spremljal kulturni program, ki sta ga oblikovala akademski pevski zbor Vinko Vodopivec in kvintet trobil slovenske vojske.

Simon Kovačič

Šempetrski gasilci: vedno pripravljeni pomagati!

Druga polovica leta 2016 se je za našo operativno enoto začela kar precej delavno. Že v začetku meseca avgusta smo imeli nekaj dela z manjšimi travniškimi požari v našem okolišu, proti koncu meseca, pa smo bili pozvani na pomoč k našim tovarišem iz PGD Nova Gorica na gašenje gozdnega požara na hribu Skalnica oziroma na Sveti Gori. Že naslednji dan smo ponovno nudili pomoč našim kolegom iz PGD Kostanjevica na Krasu, kjer smo pomagali gasiti večji gozdni požar pri Mirenskemu Gradu.

Samo deset dni smo imeli premora od preteklih požarov v naravi, ko je zagorelo na obali. Tik pod Kraškim robom se je vnel požar v naravi vzdolž železnice proti morju. Odhiteli smo na pomoč tovarišem

na obalo ter tako prebili kar tri dni na tem požaru, kjer je petnajst naših gasilcev opravilo več kot 220 ur gašenja.

Novembra in decembra pa smo se posvetili tudi operativnim vajam. Našim občanom smo prikazali zanimivo vajo na "placu" v Šempetru, kjer smo uprizorili scenarij prometne nesreče, pri čemer ob našem interveniranju našega gasilca "zadene kap". Prikazali smo pravilen pristop k ponesrečencu ter uporabo defibrilatorja, saj je bil koncept vaje prav tak kot naslov vaje: **"Bodimo srcu v pomoč"**. Sodelovali smo tudi na taktični vaji v tovarni **Salonit Anhovo**. Ob koncu leta smo še organizirali društveno vajo **Veriga 2016**, kjer smo skozi različne vaje obnovili znanja ter

gradili timski duh in tovarištvo, ki krasi naše gasilstvo!

Skupina operativnih gasilcev se je konec leta odločila za nenavaden podvig: slekli so se! Seveda za humanitarni namen ter tako izdali "gasilski koledar", z namenom finančno pomagati splošni bolnišnici v Šempetru pri ureditvi t. i. družinske sobe v porodnišnici. Uspeh je bil popoln, saj so v kratkem času prodali vseh 500 izvodov ter tako pokazali svoje "umetniške duše" in veliko srce ...

Že takoj v letu 2017 pa smo na račun izredno suhe zime imeli polne roke dela z gozdnimi požari na našem območju.

Kot vsako leto pa smo se gasilci zbrali na letnem občnem zboru, ki je bil v soboto, 4. marca 2017, kjer smo podelili priznanja, odlikovanja in napredovanja zaslužnim tovarišem ter preleteli minulo delo v 2016, izdali načrte za 2017 ...

Na koncu naj izkoristim priložnost, da se javno zahvalim vsem mojim prizadevnim tovarišem – gasilcem in gasilkam, pa tudi našim najbližjim, ki nas v dneh in nočeh, ki bi jih sicer lahko preživeli veliko bolj sproščeno, potrpežljivo čakajo doma.

Danijel Mrevlje,
poveljnik PGD Šempeter pri Gorici

Psi, ki rešujejo človeška življenja

Društvo reševalnih psov Nova Gorica (DRPNG) je bilo ustanovljeno leta 2010, vendar reševalci s psi na Goriškem delujejo že dve desetletji. V tem času so reševalci s svojimi pasjimi tovariši opravili več kot deset tisoč ur prostovoljnega dela, bodisi na treningih bodisi v iskalnih akcijah, kjer so prav za iskanje pogrešanih oseb šolani psi rešili mnoga življenja.

Šolanje psov reševalcev je dolgotrajen proces in traja vse pasje življenje. Idealno je, če se začne takoj ob prihodu psa v nov dom. Včasih, če so tudi vzreditelji reševalci, pa se začne že prej. Priprava psa na to pomembno nalogo je sestavljena iz procesa socializacije, kjer pes na najprijetnejši način spoznava nove situacije, ljudi, materiale, površine, okolja, ovire, živali, vonje tako, da jih povezuje s kar se da prijetnimi asociacijami. Nadaljuje pa se z učenjem posebnih veščin, ki mu kasneje omogočajo, da postane uspešen reševalec človeških življenj.

Šolanje je sestavljeno iz učenja poslušnosti, ki se od osnovnega razlikuje po tem, da so mu dodane vaje za urjenje veščin (npr. premagovanja ovir) in iz učenja iskanja. Delo s psom temelji na večanju veselja do dela, na pozitivni motivaciji in na nagrajevanju psa ob dobro opravljenem delu. Enako pomembno kot veselje psa, ki je osnova za zagnanost pri delu, je timski duh članov društva: vedno moraš vedeti, da se na svojega kolega

lahko povsem zanesesh in da imata isti cilj.

V zadnjih nekaj letih se je v naši bližini zgodilo nekaj naravnih nesreč, kot so potresi in plazovi, kjer so psi reševalci in njihovi vodniki odigrali ključno vlogo pri reševanju ljudi, zasutih pod ruševinami in plazovi. Pasji voh je namreč nekaj tisočkrat občutljivejši od človeškega in človeka je pes sposoben zaznati tudi zelo globoko pod nakopičenim materialom.

Člani DRPNG se redno udeležujejo iskalnih akcij pogrešanih oseb na našem območju in najlepša nagrada za reševalca in psa je, ko pes osebo najde pravočasno.

Vse delovanje reševalcev je prostovoljno, neplačano. Skoraj nemogoče je sešteti ure, ki jih vložimo v šolanje psov in delo. Samo na treningih preživimo najmanj 5 ur tedensko, temu je potrebno prišteti še vsa izobraževanja, izpopolnjevanja, tekmovanja, sodelovanja v najrazličnejših dobrodelnih akcijah, predvsem pa tudi udeležbo na iskalnih akcijah.

V DRPNG pozornost namenjamo tudi novim metodam za izboljšanje dela psov, zato za nas letos pasja šola Simply the dog izvaja treninge dela z nosom, kjer se psi mojstrijo v natančnosti nakazovanja najdbe.

DRPNG že vsa leta svojega delovanja dosega zelo lepe uspehe

Foto: Dejan Štuc

tudi na mednarodnem nivoju, saj se reševalski pari udeležujejo mednarodnih preizkušenj, izpitov in svetovnih prvenstev tudi v okviru mednarodne organizacije za reševalne pse IRO. Posebej smo v društvu ponosni, da smo v letu 2017 postali polnopravni člani te organizacije.

Pri svojem delu v lokalnem okolju izvrstno sodelujemo s civilno zaščito, gasilci, policijo, na iskalnih akcijah pa tudi z lovci in domačini. Člani se redno udeležujemo predstavitev v šolah, vrtcih in na tematskih dogodkih.

Hermína Ogrič

Foto: Dejan Štuc

Foto: Dejan Štuc

Prednosti varčevanja z energijo

Zakaj varčevati z energijo?

- **Ker zmanjšamo rabo energije in posledično tudi stroške.** V starejši zgradbi lahko s sanacijo zmanjšamo stroške za ogrevanje in električno energijo za 60 %.
- **Ker ugodno vpliva na naše zdravje.** V primerno energetske sanirani zgradbi je bivalno okolje lahko bolj zdravo, kot v nesaniranih zgradbah. Preprečuje se pojav plesni, temperatura okolja je prijetnejša ...
- **Ker si lahko povečamo bivalno udobje.** V dobro izolirani stavbi je bivalno udobje mnogo boljše. Zaradi višje temperature sten, stropov in tal imamo pri enaki temperaturi zraka občutek, da je mnogo bolj toplo, kot pred energetske sanacijo. Poleg tega ni prepiha zaradi netesnih oken in nivo hrupa je precej nižji.
- **Ker pomagamo okolju.** Ob nižji rabi energije se zmanjšajo tudi izpusti škodljivih plinov,

zato je manjša verjetnost nastanka kislega dežja in vsak posameznik pripomore k preprečevanju globalnega segrevanja.

- **Ker smo bolj neodvisni.** Na nivoju države se zmanjša količina uvožene energije, kar izboljšuje premoženjsko stanje vseh nas. V primeru manjših skupnosti na podeželju lahko le-te porabijo mnogo manj energije in se ogrevajo izključno iz lokalnih obnovljivih virov energije. Manjkrat je potrebno naročiti gorivo, če obdržimo enako velik hranilnik.

Agencija GOLEA

Kam po pomoč, ko se izgubimo v svetu interneta

V organizaciji **Logout** izvajamo brezplačne programe pomoči za vse, ki imajo težave s prekomerno uporabo ali zasvojenostjo s spletom ter sodobnimi napravami. Načelo, ki mu pri delu sledimo, je zavedanje, da so digitalne tehnologije del našega vsakdana ter da se lahko vsak nauči, kako jih uporabljati na koristen, zdrav in ustvarjalen način.

Nemalo kdo ima težave z vzpostavljanjem dobre kontrole nad uporabo računalnikov, pametnih telefonov, tablic in drugih naprav, saj se začne izgubljati v poplavi privlačnih spletnih vsebin. Le-teh je prav toliko, kolikor je različnih okusov, v praksi pa opazimo, da so še posebej privlačne računalniške in druge igre, družabna omrežja, spletne igre na srečo (e-stave, poker, igralnice), spletno nakupovanje in pornografija. Omenjene spletne vsebine ljudem sprožajo veliko prijetnih občutkov, ki so eden izmed ključnih razlogov, zakaj se je tako težko odlepiti od ekranov. Tako se po pomoč v svetovalnici Logout v Ljubljani in v Izoli obračajo mladi in odrasli, predvsem pa starši, ki potrebujejo oporo pri postavljanju družinskih e-pravil ter tudi tisti, ki se pri svojem delu srečujejo s problematiko prekomerne uporabe spleta in naprav. Nekateri potrebujejo zgolj nasvet ali dva, spet drugi pa daljšo in celovito obravnavo, ki jih podpira pri spremembi odnosa do spleta. Osebe, ki imajo izrazitejša težave, se soočajo s tem, da izgubljajo nadzor nad uporabo medijev, zaradi česar v svojem življenju občutijo več posledic, kot so upad šolske ali delovne učinkovitosti, opustitev hobijev, zanemarjanje družjenja izza zaslonov, motnje spanja in razpoloženja, slabi odnosi z bližnjimi ter izraziti odzivi ob morebitnem odvzemu naprav (bes,

samopoškodovanje ipd.). Prav tako se težko soočajo s svojimi težavami, utego poiščejo v izgubljanju v spletnih vsebinah, s tem pa sklenejo začaran krog poglobljanja težav. Pogosto so svojci tisti, ki morajo osebam v stiski pomagati narediti prvi korak k iskanju pomoči, včasih tudi s kakšnimi resnimi pogoji. Zagotovo pa je dobro poiskati pomoč čim prej, saj izkušnje kažejo, da ljudje tovrstne težave težko urejajo sami in da jim, kljub večkratnim poskusom prenehanja ali zmanjšanja uporabe, to na dolgi rok ne uspe. Razlogi za to so različni, uporabniki programov Logout pa jih postopoma raziskujejo skupaj s svojim svetovalcem, ki sledi posameznikovi zgodbi ter ga podpira pri prepoznavanju težav in vzvodov, ki so do njih pripeljali. Tako v okviru zaupnega odnosa oseba postopoma gradi svoje cilje in aktivnosti, ki vodijo do njih. Uporabniki programov (tudi starši in drugi svojci) imajo možnost tako individualne obravnave, kot tudi vključitve v podporno in edukativno skupino. Pri tem svetovalci sledimo strokovnim smernicam in inovativnim metodam, smo namreč prva, in zaenkrat tudi edina, specializirana organizacija v Sloveniji za strokovno pomoč na področju prekomerne uporabe in zasvojenosti s spletom. Programe izvajamo šest let in v tem času sta nas med drugim podprla Ministrstvo za družino, delo, socialne zadeve in enake možnosti ter Ministrstvo za zdravje. Ker velik del našega poslanstva predstavlja tudi preventivno delo, bomo za bralce Glasila Občine Šempeter-Vrtojba v naslednjih številkah pripravili nekaj objav s koristnimi nasveti o različnih temah, povezanih z uporabo spleta.

Za vse, ki bi želeli brezplačen nasvet ali pomoč pri vzpostavljanju zdrave uporabe sodobnih naprav, pa smo na voljo na telefonski številki 064 236 516 in na e-naslovu info@logout.si.

Ekipa Logout

Svetovalnica Lučka v pomoč žrtvam nasilja

Zavod Karitas Samarijan je v decembru 2016 ponudil nov socialno varstveni program – Svetovalnico Lučka, ki nudi pomoč žrtvam nasilja. Naše dolgoletne izkušnje na področju nasilja v družini so pokazale, da žrtve nasilja potrebujejo poleg namestitvenega programa v materski dom tudi drugačno pomoč. Zato se je ustanovil program, ki je namenjen vsem polnoletnim osebam, ki so se srečale in se srečujejo z nasiljem v družini.

V svetovalnico se lahko po pomoč obrnejo vse polnoletne osebe, tako ženske, kot moški, bivše uporabnice namestitvenih programov materskega doma in varne hiše, osebe z izkušnjo nasilja, ki so gibalno ovirane ter starejše osebe. Svetovanja in psihosocialno pomoč nudimo tudi ostalim osebam. Program nudi brezplačno individualno svetovanje in brezplačno udeležbo v svetovalno terapevtski skupini, ki se kontinuirano srečuje vsakih 14 dni. Od odprtja svetovalnice v decembru 2016, pa do februarja 2017, se je svetovalno terapevtska skupina srečala že štirikrat.

V mesecu marcu 2017 predvidevamo skupino 14. in 28. marca 2017, z začetkom ob 9.30 v svetovalnici Lučka. Nudimo tudi možnost brezplačne udeležbe na delavnicah za osebnostno rast. Žrtvam nasilja omogočamo tudi elektronsko svetovanje in svetovanje preko telefona. Posebnost programa je, da zgoraj navedenim osebam omogočamo tudi **svetovanje na domu** ter svetovanje in izvajanje svetovalno terapevtske skupine na dveh lokacijah, oziroma v občinah – v občini Šempeter pri Gorici ter občini Ajdovščina. Ponudbo smo razširili tudi na področje **starostnikov in invalidnih oseb, ki so žrtev nasilja**.

Svetovalnica Lučka se nahaja v Šempetru pri Gorici, na Cesti Prekorskih brigad 20, v 1. nadstropju, pisarna št. 6. Dvakrat mesečno gostujemo tudi v

Ajdovščini, na Ljudski univerzi, Stritarjeva ulica 1a.

Pisarna je odprta vsak dan od ponedeljka do petka, od 8. do 15. ure, razen ob četrtnih, od 10. do 18. ure. Dosegljivi smo na mobilnem telefonu 031 666 321 ali na e-naslovu svetovalnica.lucka@gmail.com.

Za individualne razgovore in za udeležbo na svetovalnih skupinah se je potrebno predhodno naročiti. Vse dogodke redno objavljamo na naši spletni strani www.zavodsamarijan.si.

Program v svetovalnici, s pomočjo različnih strokovnjakov na področju nasilja, vodi **magistrica psihosocialne pomoči, Dragica Pavšič Gerenčer, psihosocialna svetovalka**.

Dragica Pavšič Gerenčer

Pomen sajenja medovitih rastlin

Spomladanska resa.

Prebujanje pomladi je tako rekoč že čutiti v zraku. Vse daljši dnevi nas vabijo v naravo in prebujaajo življenjsko energijo, ki je v zimskem času nekoliko zastala in počivala. Tudi narava se prebuja in vsak čas bo zacvetela v vsej barvni lepoti. Čebele so se letošnjo zimo dodobra spočile, saj jim mraz ni dopuščal, da bi zapuščale varno in toplo gnezdo. Sonce in toplota jih bosta kmalu privabila na plano in začele

bodo iskati prvo spomladansko pašo. Kar naenkrat jih bomo lahko opazovali, kako letajo s cveta na cvet in prisluhnili njihovemu brenčanju. Hrano jim bodo ponudile prve znanilke pomladi, med katere sodijo: vrba, resa, zvončki, telohi, trobentice, leska. To so rastline, ki jih imenujemo medovite rastline in ki s svojimi sladkimi izločki v obliki medicne in cvetnega prahu dajejo čebelarom hrano in omogočajo

njihov razvoj. Medovite rastline rastejo na poljih, kjer jih kmetje sejejo na večjih površinah. Najdemo jih v gozdovih, na travnikih in na manjših površinah, kjer jih sadimo z namenom, da krasijo našo okolico.

Če razumemo, da so čebele eden najpomembnejših živalskih organizmov na planetu, bomo tudi na svoji mikro lokaciji poskrbeli za saditev medovitih rastlin in tako naredili nekaj dobrega za ohranitev čebel in okolja, v katerem živimo. Čebele pa bodo še naprej vestno opravljale svoje osnovno poslanstvo: opraševanje rastlin. Tako bodo poskrbele za hrano, ki je za obstoj človeka nujno potrebna.

Kaj lahko sami naredimo za čebele?

Na pripravljene grede posadimo predvsem trajnice. Od medovitih trajnic so za čebele pomembnejše črni teloh (*Helleborus niger*), spomladanska resa (*Erica herbacea*), zlata rozga (*Solidago species*), žepnik (*Saturea montana*), razni sedumi ali homuljice, od dišavnic pa: poprova meta (*Mentha pulegium*), timijan (*Thymus vulgare*), žajbelj (*Salvia officinalis*) in druge.

Ob robovih gred ali robovih parcel lahko posadimo manjše medeče grmičevje. Sem spadajo navadna leska (*Corylus avellana*), večina vrst vrb oziroma mačic (*Salix sp.*), od okrasnih rastlin zelo dobro medijo navadni liguster (*Ligustrum vulgare*), bradavec (*Cariopteris incana*),

Navadni liguster.

Katalpa.

Črni teloh.

hibiskus (*Hibiscus syracus*), vse vrste drenov (*Cornus sp.*), vse vrste kovačnikov ali lonicer in mnoge druge.

Na večjem prostoru pa zasadimo medečo drevnino. Sadimo v glavnem lipe (*Tilia platiphylos*), vse vrste javorjev (*Acer sp.*), divje češnje (*Prunus avium*), divji in pravi kostanj od tujerodnih pa paulovnja (*Paulownia tomentosa*), trnato gledičevko (*Gleditsia triacanthos L.*), cigarar ali katalpa (*Catalpa ovata*), tulipanovec (*Liriodendron tulipifera L.*), grmasto amorfo (*Amorpha fruticosa L.*), mehurnik (*Koeleruteria paniculata Laxm.*), japonsko soforo (*Sophora japonica L.*), evodijo (*Tetradium daniellii*) in še nekatere druge.

Naštete rastline so zelo dobre medonosne rastline in jih je možno kupiti v naših vrtnarijah.

V Sloveniji je okoli tri tisoč različnih vrst rastlin, vendar pa vse niso enako gospodarsko pomembne za čebelarstvo, od teh jih je za čebele zanimivih okoli tisoč, na katerih čebele lahko najdejo nektar ali cvetni prah. Smiselno je posaditi tiste rastline, ki cvetijo in dajejo pelod ter nektar v času, ko v naravi ni paše. V tem obdobju je vsaka sveža kapljica nektarja ali košek obnožine v panju še kako dobrodošel. Naše čebele nam bodo hvaležne.

Jure Justinek,
Nataša Klemenčič Štrukelj

Apel za pravilno uporabo fitofarmcevtskih sredstev

Čebela spremlja človeka na njegovi življenjski poti že od pradavnine. Z njenim pridelkom, medom, si je že v prazgodovini tešil lakoto in celo reševal življenje. Tekom svojega razvoja je človek spoznal še ostale številne koristnosti čebele; od njenih pridelkov pa do oprasčevanje sadnega drevja in kulturnih rastlin. Čebela in njeni proizvodi igrajo tako že tisočletja pomembno vlogo v prehrani, medicini, še posebno pa v ekologiji. Le vlogi čebele, kot oprasčevalca, se lahko zahvalimo za bogat izbor sadja in zelenjave v naši prehrani, kakor tudi za rastlinsko raznovrstnost v naravi.

Ko čebele obiskujejo cvetove, na katerih nabirajo medicino in cvetni prah, pogosto pridejo v stik s strupenimi sredstvi, ki se v kmetijstvu uporabljajo za zaščito rastlin. Čeprav sta pravilna raba, promet in kazni v primeru nepravilne uporabe FFS predpisane v *Zakonu o fitofarmacevtskih sredstvih* (ZFfS-1) (Uradni list RS, št. 83/12), še vedno prihaja do pomorov čebel.

Da ne bi bili več priča zastrupitvam čebel, čebelarji vse uporabnike FFS prosimo, da te uporabljajo v skladu z načeli dobre kmetijske prakse in varstva okolja. Posebno pozornost

naj posvetijo čebelam s sledečimi ukrepi:

- **pred načrtovano uporabo FFS natančno preberite priložena navodila, saj je v njih in tudi na embalaži opozorilo, ali je sredstvo strupeno za čebele. V glavnem so za čebele škodljivi vsi insekticidi in imajo to tudi napisano na etiketi. Posebno bodite pozorni na znak čebele v rdečem okvirju;**
- **priporočena sredstva uporabljajte v najnižjih priporočenih odmerkih;**
- **uporabljajte za čebele manj nevarne pripravke;**
- **pred škropljenjem pokosite podrast v sadovnjaku ali vinogradu;**
- **škropite v večernih urah ali ponoči, ko se čebele že v panjih.**

Da bo na travnikih še naprej veliko raznovrstnih rož in zvokov brenččih čebel, ter da bodo cvetoča sadna drevesa oprasčena, slovenski čebelarji pozivamo vse uporabnike FFS, da so pri njihovi uporabi skrajno previdni.

Vlado Auguštin,
Čebelarska zveza Slovenije

Brez čevljev v poletje

Foto: Andreas Rentz/Getty Images

Julia Roberts na podelitvi nagrad v Cannesu 2016.

Veliko ljudi (še posebej telesno aktivnih), ki so delno ali popolnoma opustili obuvalo, krivi za ta korak knjigo *Rojeni za tek*, Christopherja McDougalla. Med njimi tudi jaz.

Knjiga opisuje Tarahumare, ultramaratonsko ljudstvo v divjini Južne Amerike, ki za svoje edino obuvalo uporabljajo sandale, ki si jih naredijo iz odrahljenih avtomobilskih gum. Vzporedno avtor raziskuje mehaniko stopal, tek, zablude novodobne multinacionalkarske čevlarske industrije in še kaj. Skratka, ponujenih mi je bilo dovolj informacij in dokazov, da me je izzvalo v to, da se poskusim brez obutve tudi jaz. Vsaj delno in vsaj za krajši čas. Samo da vidimo, kaj se zgodi.

Zgodilo se je to, da sem že skoraj dve leti praktično brez čevljev. Uporabljam jih samo še pri teku po neasfaltiranih poteh, daljšem

teku po mokri cesti ter pri nizkih temperaturah (pod 0 °C) oz. pri nevarnosti opeklin.

Kako začeti?

Najboljši čas je pozna pomlad – takrat, ko se temperature dvignejo nad 20 °C. Glede na to, da so stopala zaradi večletnega nošenja obušala deformirana, atrofirana in skrajno občutljiva zaradi mehke kože, je potrebna večja pazljivost ravno na začetku. Dovolj je, da bosi prehodimo nekaj sto metrov na dan in razdaljo postopoma podaljšujemo. Stopala namreč potrebujejo več tednov, da se jim mišice ponovno ojačajo. Naj vas ne zanese in pretiravate takoj na začetku, saj atrofirana stopala nimajo več dovolj mišic in se zaradi tega velik stres prenese na kosti, te pa lahko popokajo (meni se je to zgodilo dvakrat). Preden greste na odprt teren, lahko hodite bosi po stanovanju. Ker še niste navajeni talne temperature, ste na začetku lahko tudi v nogavicah.

Zakaj?

Četrtnina človekovih kosti se nahaja od gležnja navzdol. To nam pove, kako kompleksna je mehanika stopala. S čevlji stopalo blokiramo pred naravnim delovanjem, kar se pozna pri napačni drži, hoji in teku ter posledično pri problemih, povezanih s koleni, kolki in hrbtom. Zaprti čevlji tudi otežujejo dihanje stopala, kar povzroči smrad zaradi prepotenosti in glivic.

Z bosonogo hojo se stopala ponovno vzpostavijo v naravno stanje. Ker se mišice ojačajo, se popravita drža, način hoje in lok stopala (zatorej še posebej priporočljivo za tiste, ki imajo ploska stopala).

Ob uporabi obuval izgubimo veliko podatkov o okolici, kot so temperatura in struktura tal, vlažnost ter podobno. Zaradi tega nismo pozorni na svojo okolico – nismo prizemljeni v sedanjiku. Pri bosi hoji je potreba po nenehnem opazovanju (in izboru) terena in anomalij na njemu. Postanemo bolj pozorni, ker moramo budno

spremljati svojo okolico. To se kasneje pozna tudi pri drugih, tako motoričnih, kot mentalnih opravilih.

Ker se stopala nenehno privajajo temperaturi tal in ozračja, se nam poveča tudi odpornost. Jaz, na primer, v tem obdobju dveh let še nisem zbolel, pa čeprav hodim bos tudi po snegu.

Kdo lahko to naredi?

Vsi, razen če ni kakšnih posebnih omejitev na stopalih, kot na primer kostni izrastki, prirojena deformacija, itd. V kolikor ste v dvomih, se raje najprej posvetujte s svojim zdravnikom. Kot pa že predhodno omenjeno, **uvajajte bosonogo hojo postopoma**. Sam sem na začetku prebral več knjig in člankov na to temo. To priporočam tudi vam, saj se na ta način izognete morebitnim težavam, ki so jih drugi pred vami že dali skozi.

Obuvala

V določenih primerih lahko uporabimo tudi obuvala, prirejena za bosonogo hojo. Sam največ uporabljam Vibram Fivefingers, za začetek pa vam lahko pridejo prav tudi japonke ali sandali z nizkim in enakomernim podplatom.

Priporočeno branje:

www.runnersworld.com/tag/barefoot-running

Blaz Erzetic

Vibram Fivefingers – priljubljeno obuvalo za bosonogo hojo.

Inovativno urejanje varnejših poti v šolo

Digitalizacija spreminja vašo življenje. O tem ni več dvoma. Ne najdemo je le v poslu, temveč tudi v športu, zdravstvu, vladnih ustanovah in še marsikje. Vsi bi namreč radi svoja področja delovanja kar najbolje obvladali, jih poenostavili in s tem učinkovitejše dosegali svoje cilje.

Da bo pot v šolo še bolj varna, smo s podporo Javne Agencije Republike Slovenije za varnost prometa pripravili **mobilno aplikacijo Lilly&Val**, preko katere lahko starši in otroci načrtujejo varno pot v šolo. Aplikacija ima funkcijo izobraževanja in z njo otrok spoznava varnejšo pot v šolo, prometne predpise, pravila in prometno kulturo. Cilj aplikacije je povečati in izboljšati transparentnost načrtov varnih poti v šolo ter na nove načine vključevati otroke v promet.

Aplikacija Lilly&Val povezuje otroke, starše, šole, občino in lokalno okolje.

Preko elektronske kresničke, mobilnih aplikacij, pametne

prometne signalizacije in pametnih vozil bomo zagotovili največjo možno varnost naših najmlajših udeležencev v prometu.

Slovenija se je glede števila žrtev prometnih nesreč od leta 2001 do 2007 z repa najbolj nevarnih evropskih držav premaknila v varno sredino. Temu botruje vzpostavitev sistema državne uprave, zdravstva, sodstva, sociale in nevladnih organizacij, ki so skupaj začeli izvajati številne aktivnosti za večjo prometno varnost (urejanje varnejših poti v šolo, vzpostavitev boljše prometne infrastrukture, management prometne varnosti, vzgoja udeležencev cestnega prometa ...).

Pozitiven premik pa ne sme povzročiti stagnacije. Vsi pristojni moramo strmeti k še večjem napredku: pri tem naj bi sodelovali vsi, tako osnovne šole, ki oblikujejo načrte šolskih poti (kot tudi z učenci in starši), lokalne skupnosti, ki upravljajo s cestno infrastrukturo, ter drugi, ki delujejo v sklopu preventive in vzgoje v cestnem prometu (policija, občinsko redarstvo ...) in so pristojni za presojo ogroženosti varnosti učenca.

Lokalne skupnosti in šole pristopite k izdelavi digitaliziranega načrta ne/varnih šolskih poti. Gre za vseslovenski projekt, ki povezuje otroke, starše, šole, občino in lokalno okolje.

Pridružite se Lilly in Valu na spletnih povezavah:
www.lillyval.com/sl/
www.facebook.com/lillyandval/?fref=ts

Ferenc Godina

Spodbujamo branje – mednarodni projekt Naša mala knjižnica

Učenci 1. A in 1. B razreda sodelujemo v mednarodnem projektu Naša mala knjižnica.

V začetku šolskega leta smo okrasili naše pravljичne kotičke, v katerih pridno beremo in poslušamo pravljice. Izdelali smo knjižno junakinjo, čarovnico Meg. To je prijazna čarovnica, ki smo jo skupaj z zvezkom za zapis doživetij poslali prijateljem v Ljubljano, na Osnovno šolo Bičevje.

Potem pa ... V 1. A je prišlo pismo iz daljne Belgije.

Kdo ga je poslal? Kaj ne veste?!

Poslal ga je pisatelj Jan De Kinder, ki je napisal in ilustriral knjigo **Rdeča ali zakaj zasmehovanje ni smešno**.

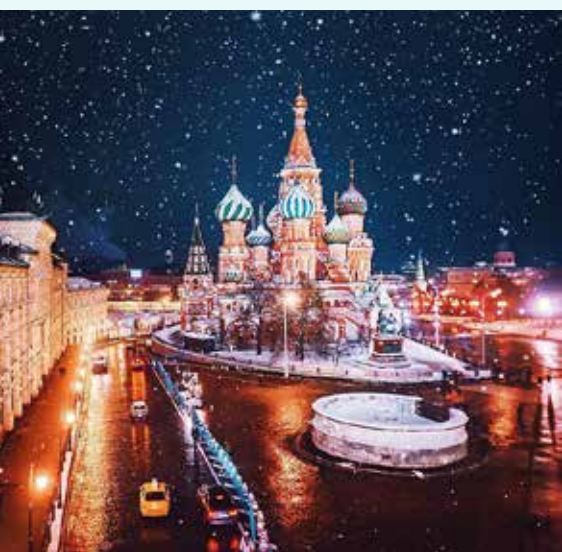
Zgodba nam je bila zelo všeč, prav tako pa tudi njene ilustracije, ki jih je avtor ustvaril na prav poseben način – s kavo, časopisom in prav posebnimi barvami. To nas je tako prevzelo, da smo se za en dan preselili v Belgijo in postali Jan. Ustvarjali smo hiše in njihovo okolico. Risali smo s črnim in rjavim flomastrom, risbe pa dopolnjevali z rdečo barvo ter s časopisnim papirjem. Na koncu smo uporabili še dišečo črno kavo, ki sta jo pripravili učiteljici posebej za to priložnost.

Vonj po kavi je v naš razred privabil marsikaterega učenca iz sosednjih razredov in s ponosom smo jim pokazali naše umetnine. Umetnine smo fotografirali in jih poslali nosilcem projekta, KUD Sodobnost International, ki so nas nagradili s prirčno knjigo **Minicopre**.

V projekt smo vključile otroke prvošolce, saj večkrat poudarjamo, kako pomembno je otroku brati in s tem postaviti močne temelje za razvojbralne kulture v prihodnosti.

Katarina Tischer Gregorič

Spoznavamo praznično Moskvo – medkulturno sodelovanje v 1. A razredu OŠ Šempeter

Živimo v času, ko državne meje v svetu postajajo vse bolj zgolj formalnost, odprtost do drugih ljudi in kultur pa postaja vrednota. Z besedo predaja človek človeku svoje misli, z umetnostjo pa ljudje drug drugemu predajajo svoja čustva.

December je bil v 1. A prav poseben. Pred božično-novoletnimi prazniki so nas obiskali starši Aleksandra in Viktorja, ki prihajajo iz Rusije. Običajno praznike praznujemo doma, včasih pa praznični utrip delimo skupaj z drugimi. Tako praznovanje nas lahko med seboj poveže.

Predstavili so nam praznični utrip v Moskvi. Skozi otroško poezijo, ki sta jo povedala Viktor in Aleksander, so nam približali ruski jezik. Spoznali smo tudi Sibirijo – dom dedka Mraza, ki nas je vse prijetno presenetil z darilcem. Da nam je bilo vse razumljivo, je poskrbel Viktorjev oče.

Katarina Tischer Gregorič

Kulturni praznik v 1. A razredu OŠ Šempeter

Na kulturni dan si morda vzamemo čas za branje ali poslušanje pesmi in zgodb, mnogi muzeji obiskovalcem omogočijo brezplačne ogleda, knjižnice in knjigarne pa priredijo literarne popoldneve in večere.

Kultura pa ni samo umetnost in znanost, ki bi se jih spomnili ob državnem prazniku kulture. Kultura je skupek vrednot in dosežkov, ki jih je ustvaril človek v dobro človeštva, je spoštovanje

Foto: Katarina Tischer Gregorič

teh vrednot in ravnanje po teh vrednotah. Skoz kulturo se kaže naše duhovno bogastvo.

Kulturni praznik smo v 1. A razredu v Osnovni šoli Šempeter počastili z obiskom pisateljice **Petre Kavčič** in ilustratorke **Karin Berce**. Predstavili sta nam njuno delo in nas popeljali v svet knjige. Skupaj smo prehodili pot, ki jo prehodi knjiga od začetka pa do njenega izida.

Pisateljica Petra Kavčič je prav za nas napisala pravljico **Ptičja krmilnica za Silvina**, ki še ni bila objavljena. Vsak učenec je "knjigico" o ptičku Silvino ilustriral, prav tako pa nam je njene ilustracije predstavila ilustratorka Karin Berce.

Skupaj smo preživeli ustvarjalno in kulturno dopoldne ter se o knjigah veliko naučili.

Katarina Tischer Gregorič

Bilo je nekoč

Na Podružnični osnovni šoli Vrtojba nas je v torek, 21. februarja 2017, obiskal Tevžev dedek, gospod Cvetko. Presenetil nas je z odlično predstavitev starih otroških iger. V ta namen je s seboj prinesel kup rekvizitov, ki smo jih tudi mi lahko preizkusili.

Povedal nam je, da so tudi nekoč otroci komaj čakali počitnic. Začele so se v trenutku, ko je ravnatelj pozvonil z velikim zvoncem. Otroci so hitro stekli domov, si izdelali telefon in v igri poklicali svoje prijatelje. V starih časih je bilo medvrstniško druženje ustaljena vsakodnevna praksa med otroci. Prosti čas so preživljali v naravi, saj niso imeli elektronskih naprav tako kot danes. Pozimi so se smučali in sankali, če pa ni bilo snega, so si napravili hodulje in z njimi hodili po vasi. Ko je prišla lakota, so zakurili ogenj in v žerjavici spekli krompir. Potem pa so se sili in nasmejani igrali skrivalnice ali vozili kolesca. Po večerji so vsi poslušali radio, ki so si ga sami naredil z gline ali stare škatle. Predstavljali so si, da jim radio sporoča, kaj bodo počeli naslednji dan.

Prvošolci so z navdušenjem prisluhili dedku Cvetku, ki jih ob koncu pogostil s pustnimi miškami.

Alenka Vodopivec,
Karmen Grosar

Glasilo Občine Šempeter-Vrtojba

Pustovanje s Pokemoni na Osnovni šoli Ivana Roba Šempeter pri Gorici

Učenci so letos predlagali in demokratično izglasovali za šolsko pustno masko "Pokemon Go". Igrica je preteklo leto obnorela svet. Milijone ljudi jo je igralo. Igrica je nastala, da bi ljudje pustili računalnike doma in šli ven na sprehode. Bistvo igrice je virtualno lovljenje Pokemonov med hojo na svežem zraku.

Učenci so se na literarnem natečaju preizkusili v pisanju zgodb, kako predstaviti njihovo idejo na pustni povorki. Ideje smo na šoli zbrali in jih premešali. Tako je nastala eko-zgodba Pokemon Go.

"Pred davnimi časi je bila narava lepa in čista. Vendar z razvojem industrije in z brezbržnim obnašanjem ljudi je kmalu postala onesnažena.

Takrat je živel tudi poslovnež, ki je zelo rad igral videoigrico Pokemon Go. Ves prosti čas je porabljal za lovljenje Pokemonov in tik preden je ulovil glavnega Pokemona, se mu je ta resnično prikazal in mu rekel: "Zakaj ne bi namesto Pokemonov lovil smeti?"

Poslovnežu je bila ideja všeč in igrico je s pomočjo programerja predelal.

Nastala je nova igrica, s katero se lovi smeti in čisti onesnažen svet. Narava si je opomogla. Na zemlji niso več ležale smeti, temveč so rasle rožice."

V izvirnih maskah, ki so jih učenci izdelali pod mentorstvom učiteljic, so se učenci predstavili vrstnikom v šoli in na šempetrski pustni povorki, kjer so tudi osvojili 1. mesto in posebno nagrado za najbolj dovršeno skupinsko likovno masko.

Kristina Stopar Jenišek

Zimska pravljica

V začetku mrzlega zimskega meseca januarja smo v vrtčevski avli vrtca Mavrica v Šempetru dobili čisto pravo "zimsko pravljico". Otroci iz vrtca smo skupaj z našimi vzgojiteljicami in pomočnicami vzgojiteljic organizirali razstavo, ki smo jo poimenovali **"Zimska pravljica"**.

Ker smo letos skupine v našem vrtcu poimenovali po palčkih (Modri palčki, Oranžni palčki, Zeleni palčki, Rumeni palčki, Rdeči palčki), je vsaka skupina naredila iz kosa debela svojega palčka. Seveda pa so palčki potrebovali hiške, zato

smo s tempera barvami pobarvali in okrasili velike kartonaste škatle, jim izrezali okna in vrata ter dodali streho.

Nekateri otroci so ustvarili tudi snežake iz lončkov in vate, spet drugi so snežake narisali, tretji so upodobili zimo s pomočjo tempera barv, aluminijaste folije, spet drugi pa so se spremenili v pesnike in napisali kratke "izmišljotinke" – pesmice in narisali ilustracije ...

S skupnimi močmi smo pričarali čudovito "Zimsko pravljico" v našem vrtcu, ki je bila na ogled vsem, ki so nas prišli obiskat.

Mojca Velikajne

Zima je belina ... in na koncu dneva je črnina

“Modrijani” so vstopili v prvi zimski mesec v letu s pogovorom o koledarju in njegovi sestavi in izgledu.

Zanimalo nas je, zakaj so ljudje v preteklosti izdelali koledar, kako so uporabljali staroslovenska imena za mesece in kaj pomenijo. To nas je tako prevzelo, da smo se odločili izdelati tudi svoj slikovni koledar.

Značilnosti zime so otroci razvrstili v drevesni diagram in se tako poigrali še z matematiko.

Ob spremljavi flavte so otroci usvojili novo pesem “Čuden možic,” ki govori o sneženem možu, ki je mamici vzel lonec za klobuk.

Spoznali so, da ima belina svojo črno plat – črno barvo. Z njo so se “Modrijani” poigrali s slikanjem na belo podlago, nato so ji dodali belo

in tako dobili različne odtenke sive, veliko zanimivega pa so izvedeli tudi z branjem zanimive slikanice “Beli in črni muc.” Naš cilj je bil, da otroci črno barvo spoznajo in sprejmejo na pozitiven način, da ovržemo predsodek o črni barvi kot nekaj strašnega, žalostnega in da jo sprejmejo kot eno izmed naravnih barv. Tako so nastale črno-bele risbe s flumastri in konturo – eno izmed njih pa smo poslali na 13. natečaj Cici umetnije v Vrtec Ajdovščino. “Modrijani” pa nestrpno pričakujemo, da bo narava iz črno-belih umetnij naslikala pisano mavrico.

Larisa Ambrož

Zima, zima bela ...

Pri Navihančkih spoznavamo letne čase preko vseh čutil in z najrazličnejšimi zabavnimi dogodivščinami. Raziskali in spoznali smo, da voda zmrzne v mrzel in trden led, da z obarvanim ledom lahko slikamo, saj se na toplem ponovno stali v vodo, če pa vodo damo “na ogenjček”, postane vroča, v posodi pa lahko vidimo mehurčke in dvigajoči “dim”.

Sledilo je raziskovanje snega. Ker pa pri nas še ni zapadel, smo si ga ustvarili kar z brivsko peno. Neznansko smo uživali v mehkem in toplem “snegu”.

Zdaj pa že hitimo novim spoznanjem, raziskovanjem in dogodivščinam naproti.

Barbara Žorž

Direndajčki in zima

Pa je čas, da se še malo mi, najmlajši v enoti Žarek, oglasimo. Smo skupina Direndajčki, ki smo se meseca januarja pogovarjali o zimi.

Zimo smo veselo slikali z valjčki in čopiči, naučili pa smo se tudi pesmico o snežinki.

Zdaj na nasek, zdaj na glavo, zdaj na strehe in zemljo.

Rajam, plešem kot vrtavka, da nihče ne zna tako.

Kdo me zdaj še ne pozna? Jaz snežinka sem z neba.

Kdo me zdaj še ne pozna? Jaz snežinka sem z neba.

Poslušali smo pravljico o sneženem možu, spoznali dele sneženega moža in jih nato tudi veselo ustvarjali in se o njih naučili pesmico.

*Pisker na glavi,
metlo pa v rokah drži,
zimi se smeje,
sončnih žarkov se boji.*

Poleg vsega tega pa smo se plesali, telovadili in še marsikaj. Tako smo imeli dneve polno zasedene.

Mateja Pahor

Cestno prometna strategija

Otroci starejših skupin iz vrtca Šempeter smo se odzvali povabilu in sodelovali na razstavi Cestno prometne strategije Občine Šempeter-Vrtojba. Skupaj s strokovnimi delavkami smo ustvarili izdelek na tematiko cestne strategije: večinoma so to bile makete in risbe prevoznih sredstev, s pomočjo risanja pa je nastal tudi "zemljevid" Šempetra. Z njegovo pomočjo smo seveda tudi spoznavali, kaj vse imamo v našem kraju, kje se nahaja vrtec, kje poteka cesta ...

Na otvoritvi razstave, kjer sta nas nagovorila gospod župan Milan Turk in vodja projekta, so nastopali z recitacijami tudi osnovnošolci ter vrtčevski pevski zbor.

Seveda smo si po končani uvodni proslavi skupaj ogledali razstavo.

*Mojca Velikajne,
Ana Podgornik*

Dan odprtih vrat na Biotehniški šoli

Otroci iz vrtca Mavrica in strokovne delavke smo se zelo razveselili povabila na Dan odprtih vrat Biotehniške šole, na katerega smo odšli otroci iz skupine Oranžni palčki ter otroci iz skupine pri Modrem palčku.

Že takoj ob prihodu so nas sprejeli s prav posebnim presenečenjem: dvema osličkoma, ki smo ju lahko pobožali, najbolj pogumni pa so se celo povzpeli na njegov hrbet.

Nato smo odšli v manjšo telovadnico, kjer sta nas sprejeli dve učiteljici telovadbe, ki sta poskrbeli, da smo se pred telovadbo ogreli in razmigali celo telo. Sledil je prav poseben poligon v veliki telovadnici, kjer so nas pričakale dijakinje in dijaki kmetijske šole ter nas

popeljali na čudovit poligon, ki so ga pripravili za nas.

Lepo je bilo videti dijake in dijakinje, ki so suvereno popeljali otroke na poligon ter naše otroke, ki so dijakom brez težav zaupali in jim podali roke na poti skozi poligon.

Še enkrat hvala za čudovito preživet dopoldan v vaši družbi!

Mojca Velikajne

Kamišibaj – japonska umetniška oblika pripovedovanja zgodb ob slikah na malem lesenem odru, novost tudi v naši občini

Kamišibaj je gledališče, ki se je začelo razvijati na Japonskem v tridesetih letih dvajsetega stoletja. *Kami* v japonščini pomeni gledališče, *šibaj* pa papir. Ob *butaju* (poimenovanje malega lesenega odrčka, kjer se izvaja kamišibaj) stoji *kamišibajkar* (igrallec/igralka kamišibaja) in igra *kamišibaj* gledališče. Kamišibajkar ob pripovedovanju zgodbe v *butaju* menja slike oziroma ilustracije, na katerih vzporedno s pripovedovanjem teče zgodba. Slike prikazujejo pomembne dogodke v zgodbi. Preden se predstava začne, kamišibajkar s *hiošigi*-ji (lesene paličice) udarja in zraven vzklika kamišibaj, kamišibaj, kamišibaj ter s tem oznanja začetek predstave.

V času razcveta tega gledališča je bilo samo na ulicah Tokia okoli 20.000 kamišibajkarjev. Svoje *butaje* so imeli pritrjene na kolo, da so se lahko hitreje pomikali po mestu. Ko so otroci zaslišali naznanilo, so s kovanci pritekli do kamišibajkarja, kjer so zamenjali drobiž za riževe kolačke in si tako hkrati kupili "vstopnico za gledališče". Kamišibajkar je zgodbe pripovedoval v nadaljevanjih tako, da je pripovedovanje vedno zaključil nekje na sredini, ko je bilo

najbolj napeto in se odpeljal. Na ta način si je zagotovil občinstvo za naslednji dan.

S pojavom televizije je kamišibaj počasi zamrl. Televizijo so v začetku tako celo imenovali "denki" kamišibaj, kar po japonsko pomeni električni kamišibaj. Zanimivo pa je, da so v času druge svetovne vojne kamišibaj uporabljali za politično propagando.

Proti koncu prejšnjega leta je seminar kamišibaja našel prostor tudi v Novi Gorici. Vodila sta ga Jelena Sitar in Igor Cvetko, kjer sta udeležencem seminarja predstavila kamišibaj gledališče in njene osnovne zakonitosti. Vsak udeleženec si je izbral pravljico ali zgodbo, ki jo je morali realizirati v kamišibaj gledališče. S svojim navduženjem in izkušnjami sta nas korak za korakom vodila do končnega izdelka. In za konec so 3. decembra 2016 pripravili predstavo namenjeno tako otrokom kot odraslim – na zaključni produkciji kamišibaj delavnice smo udeleženci delavnice pripovedovali

zgodbe ob slikah na malem lesenem odru. Bilo je čarobno.

Kamišibaj je iz Japonske prinesel v Slovenijo Igor Cvetko pred približno tremi leti. Od takrat dalje vsako leto konec avgusta v Piranu poteka Slovenski festival kamišibaj gledališča. Tudi v naši občini se lahko pohvalimo s prvim kamišibajkarjem – Primožem Barletom, ki je naši publiko že nekajkrat predstavil to neverjetno gledališče. Presenetil je tako najmlajšo kot starejšo publiko in napoveduje, da boste v prihodnje še lahko pričla tej izjemni predstavi, zato sledite našim objavam in vabilom na dogodke, saj vas lahko kaj kmalu preseneti z novim kamišibajem.

Primož Barle

Božično-novoletni koncert PGŠ Šempeter pri Gorici

Pomlad še zelo sramežljivo trka na vrata. Za nami je tudi pustni čas in zima se postopoma poslavlja ... Pa vendar iz veselega decembra, ki je že daleč za nami, je tukaj še nekaj lepih glasbenih spominov. Pod nje se podpisuje Glasbena šola Nova Gorica s koncertom, na katerem so se predstavili goriški glasbeniki 'prihodnosti'.

Podružnična glasbena šola Šempeter pri Gorici je ob zaključku leta v dvorani Coroninijevega dvorca tradicionalno pripravila božično-novoletni koncert, na katerem se je predstavilo okoli 70 mladih, ki so zaigrali solistično ali v različnih komornih in orkestrskih zasedbah. Za začetek je v avli Coroninijevega dvorca v velikem slogu zaigral

Pihalni orkester Glasbene šole Nova Gorica pod vodstvom Petra Pavlija, nato pa se je koncertno dogajanje preselilo v dvorano.

Na programu je bilo sedem posebno oblikovanih komornih skupin, ki so obsegale duo flavte in kitare (Ivana Marussi in Neža Marussi), trio flavt (Nika Pahor, Aneja Žorž, Pia Ptičak), trio harmonik (Ožbej Turk, Vesna Pegan, Timotej Lukežič), trio flavt in violončela (Eva Faganelj, Katarina Lozar in Vida Furlan), kitarski kvartet (Matjaž Cotič, Jakob Ledinek Lozej, Aleksij Drnovšek, Nejc Zorn) in dva nastopa za klavir štiriročno (Marta Agnieszka in Agnieszka Marta Kobylinska ter Anastazija Marija Košuta in Jure Žbogar). V raznolikosti pripovedi znanih in

prijetnih skladb so z glasbo pričarale toploto prazničnega vzdušja.

Solistični nastopi so z melodičnimi niansami različnih zvočnosti koncertno razpoloženje še dodatno obogatili. Kot solisti so zaigrali kitarista Neža Marussi in Jure Malič, saksofonista Lovro Ličen in Jure Pahor, tubist Mark Volk, pianist Lien Černe in violinistka Polona Božič. Glasbeni večer je s svojo prisrčnostjo prikupno zaokrožil mlajši godalni orkester, ki ga vodi Amanda Vidic.

Vse nastopajoče je pripravila profesorska ekipa v sestavi: Petra Pavlija, Doris Kodelja, Boštjana Simona, Vlaste Vižintin, Barbare Gorkič, Amande Vidic, Andreje Konjedic Lenardič, Alenke Peric, Jane Šatej, Matjaža Remca, Armanda Mariuttija in Pavla Pahorja. Organizacijo koncerta pa je imela v rokah Andreja Ipavec.

Božično-novoletni koncert je bil kot običajno lepa priložnost spoznati mlade glasbenike prihodnosti in pobliže občutiti lepoto glasbe odete v raznorazne melodije.

*Metka Sulič,
Glasbena šola Nova Gorica*

Slovesnost ob Prešernovem dnevu v znamenju zavedanja o pomembnosti naše kulture

Na predvečer slovenskega kulturnega praznika smo tudi v Občini Šempeter-Vrtojba obeležili Prešernov dan in se s slovesnostjo, ki so jo oblikovali mladi glasbeniki Glasbene šole Nova Gorica in dramski igralec Radoš Bolčina, spomnili obletnice smrti velikega slovenskega pesnika Franceta Prešerna.

Kako pomembno je gojiti kulturo, jo praznovati in jo braniti, je izpostavil tudi tokratni **slavnostni govornik Sandi Vrabec**, ravnatelj Glasbene šole Nova Gorica. Poudaril je, da se stvari, ki jih danes imamo, za katere je bilo prelito veliko znoja in krvi, jemlje kot samoumevne. Tudi on pri tem ni izjema, je povedal, saj pripada generaciji, ki nikoli zares ni

bila soočena s kakšnimi kulturnimi pritiski, ni bila prisiljena peti tujih pesmi, govoriti tujega jezika ... Prav zato je toliko pomembneje, da se zavedamo pomembnosti kulture, saj se lahko zgodovina hitro ponovi. Izpostavil pa je, da je tudi področje kulture "industrija", kjer veljajo zakoni ponudbe in povpraševanja. "Zato lahko na tem tržišču najdemo od najboljših in najkakovostnejših del, do največje brozge." Obisk kulturnih prireditev je primerjal s hipermarketom, kjer je naša odločitev, kaj bomo postavili v nakupovalno košarico: ali najboljše in zdrave dobrine, ali tiste, ki nam kratkoročno sicer prinašajo neko zadovoljstvo, na dolgi rok pa nam škodijo in so posledice lahko tudi

nepopravljive. Mi smo tisti, ki se odločamo, kaj bomo kupili tudi na kulturnem področju. Ob prazniku je zato vsem zaželel, da bi se "tudi ko govorimo o kulturi, glasbi in vsej umetnosti na široko, obnašali kot ozavešeni potrošniki in kupovali ne tiste stvari, ki nam lahko škodijo, ampak v našo košarico dali stvari, ki nam na dolgi rok ne le omogočajo obstoj, ampak tudi razcvet."

Mateja Poljšak Furlan

Mavrične melodije

*“Življenje plete med ljudmi, tkanino mesečine,
A ne vidijo je vsi, oviti v prah sivine.
Zato naj pesem zdaj zbudi prav vse,
Prav vse, ki v duši spijo,
Da z roko v roki stopajo prav vsi,
Za sanje oživijo.”*
(Vanja Rajter)

Tako so se je glasil uvodni pozdrav na koncertu 18. februarja v Coroninijevem dvorcu, ki ga je Mladinski pevski zbor Šempeter-Vrtojba pripravil ob peti obletnici delovanja. Veliko vezi se je v teh letih stkalo, veliko morda tudi prehitro pretrgalo ... Tako je pač življenje. Smo še majhni in mladi, zato nam ne gre zameriti.

Praznični večer je najprej postregel z dekliško zasedbo, ki se na koncertnih odrih predstavlja z imenom **Singgirls**. Sledili so nastopi posameznih instrumentalistov in pevcev, ki jih v zboru ne manjka. Nekateri so bili naši gostje, drugi pa vztrajajo tudi v petju skupaj z nami. To glasbeno mavrico, ki je skladba za sonce, dež in orkester barv, so za nas poustvarili: sopranistke Andreja Štrukelj, Julija Polanc in Rebeka Pregelj ter mezzosopranistka Kristina Kragelj. Harfa je bila zaupana Žanu Galu-Rožerju, v duetu pa jo je igrala Ana Krisitna Klančič skupaj s flavtisko Nežo Faganelj. V pianistični vlogi se nam je predstavila Karin

Klaut, strune na kitari je spretno ubiral Tilen Lancner. V jazzovske vode pa so nas popeljali Matija Podbersič na trobenti, Andrej Batič na bas kitari, David Vinazza na električni kitari, Blaž Pahor na klavirju ter vokalistka Ana Stergulc.

Večer so zakrožili skupaj s fanti v zasedbi Mladinski pevski zbor Šempeter-Vrtojba. Pesmi so zazvene pod vodstvom zborovodkinje Mojce Maver Podbersič ter klavirski spremljavi Blaža Pahorja.

V knjigo življenja bomo tudi v prihodnje pisali nove pesmi, nove skladbe, nove koncerte, nova prijateljstva. V svoje vrste pa seveda vabimo nove pevce, še posebej bomo veseli fantov.

“Pesem je kot mavrica, skrita nad oblaki, če prisluhneš, jo dosežeš z lahkimi koraki.”
(Vanja Rajter)

Kristina Pavlica

Sozvočje klarineta in klavirja

V februarju sta v dvorani Coroninijevega dvorca nastopila klarinetist Jože Kotar in pianist Luca Ferrini. Dva uveljavljena glasbenika sta pokazala veličino klarineta in klavirja prepletenih skupaj v sodobnih skladbah.

Koncert je sodil v cikel Zvoki mladosti, ki ga Glasbena šola Nova Gorica prireja četrto sezono zapored. Zaveda se, da aktivno poslušanje glasbe in obiskovanje koncertov predstavlja bistven element pri razvoju glasbene izobrazbe in splošne kulturne razgledanosti mladih. Cilj Glasbene šole Nova Gorica je namreč učence vzgajati v dobre izvajalce in ljubitelje glasbe ter v razgledano koncertno poslušalstvo.

Klarinetist Jože Kotar, redni profesor na ljubljanski Akademiji za glasbo in na Konservatoriju za glasbo in balet Ljubljana ter dirigent in umetniški vodja Delavske godbe Trbovlje, ter pianist Luca Ferrini, profesor klavirja, čembala, komorne igre in korepetitor na Umetniški gimnaziji v Kopru, sta za tokratni nastop pripravila program, ki so ga sestavljala večinoma dela sodobnih skladateljev. Koncert sta odprla s skladbo Metulj domačega goriškega skladatelja Marijana Mlakarja. Tej skladbi so sledile jazzovsko obarvana

dela, kot je Balada v spomin Shirley Horn Richarda Rodneya Bennetta, ki se je slogovno deloma navezovala tudi na glasbo Marijana Mlakarja. V duhu sodobnega glasbenega ustvarjanja so si na programu sledila dela malteškega skladatelja Josepha Velle, C. S. L. Parkerja z Irske in Philippa Parkerja iz ZDA. Skladba z najstarejšim datumom je pripadala francoskemu skladatelju Charlesu Marii Widorju z začetka 20. stoletja.

S tem koncertom je Glasbena šola zagotovo stopila za korak bliže zelenemu cilju približevanja glasbe širši publiki in tudi svojim učencem, saj so poslušalci (tako mladi kot mladi po srcu) slišali akademsko sodobno glasbeno ustvarjanje in to na preprost in sproščen način. Spoznavali so različne glasbene pristope, ki se poslužujejo mnogih naprednih skladateljskih tehnik. Vse to pa v izvedbah dveh odličnih profesionalnih glasbenikov, ki sta zagotavljala kakovostne in pristne izvedbe te zahtevne glasbe.

*Metka Sulič,
Glasbena šola Nova Gorica*

Zaključni recital Matije Podbersiča

Matija Podbersič, sedemnajstletni trobentar iz Vrtojbe, je svoje glasbeno šolanje na Glasbeni šoli Nova Gorica februarja okronal z zaključnim recitalom. Koncert je mladi glasbenik oblikoval na zanimiv način, tako da so poslušalci lahko spremljali trobento v vseh njenih številnih vlogah, od solistične, do komorne in jazza. V vsem pa je blestel ravno Matija, ki je več kot jasno pokazal, da je trobenta zanj glasbilo številka ena.

Matija Podbersič je glasbeno šolanje začel s kljunasto flavto pri Črtomirju Nanutu. Šest razredov korneta je opravil v razredu Petra Pavlija. Nato je po kratkem oklevanju, ali naj šolanje nadaljuje, prišel pod mentorstvo Miloša Rijavca, ki ga je tako navdušil nad trobento, da jo od takrat nepretrgoma igra. Za to odločitev pa je Matija hvaležen tudi materi Mojci, sicer glasbeni pedagoginji po poklicu, ki ga je podpirala pri odločitvi za nadaljevanje. Matija je v razredu Miloša Rijavca tretje leto, dodatno pa se še uči pri dirigentu Big Banda NOVA, Damijanu

Valentinuzziju. Profesor Rijavec ga je tudi vpeljal v Big Band NOVA. Matija pa je tudi član Goriškega pihalnega orkestra, ska reggae zasedbe Indicals, v prostem času pa sede tudi za klavir.

Zaključni koncert, ki ga je imel na Glasbeni šoli Nova Gorica, je začel s solističnimi skladbami za trobento ob klavirski spremljavi z Aleksandro Pavlovič. Posebnost njegovega koncerta je bila zagotovo pestrost, v katero so prispevali številni posebni gostje, seveda mladi, dobro pripravljeni in predvsem navdušeni nad glasbo. Posebna gosta sta bila oba brata: z blok flavto najmlajši Anže in s klarinetom Matevž, ki sta zaigrala solo točke. Kvartet so poleg Matije sestavljali še trobentar Nejc Markič, pozavnist Vid Gregorič in baritonist Gal Jerončič. Zapela je sopranistka Rebeka Pregelj, spremljal jo je pianist Blaž Pahor.

Za zaključek je nastopil še band (David Vinazza, kitara; Blaž Pahor, kitara; Timi Vremec, bas kitara; Filip Mozetič, bobni). Skupaj so zaigrali znane jazz standarde Autumn Leaves, jazz-blues skladbo Sandu in naredili priredbo The house of the rising sun skupine Animals iz osemdesetih v slogu bossa nove. Čisto na koncu pa je vokalistka Ana Stergulc zapela Med iskrenimi ljudmi, ob spremljavi saksofonistke Ane Lipušček. To je bila tudi nekakšna zahvala Matije vsem, ki so mu pomagali na glasbeni poti.

*Metka Sulič,
Glasbena šola Nova Gorica*

Foto: Samo Murevec

Smeh in glasba z vokalno-instrumentalno skupino Ridiamo

Foto: Metka Sulič

Na dan žena smo bili v Coroninijevem dvorcu priča odličnemu koncertu Anje Šinigoj, Neže Vasle, Luka Juterška, Tineta Beca in Jaka Mihelača, ki kot vokalisti in instrumentalisti sestavljajo skupino Ridiamo. Mladi glasbeniki so po statusu še študenti, po nastupu in izvedbi sodeč pa pravi profesionalci. V to so številno občinstvo prepričali s koncertom, ki je sodil v cikel Zvoki mladosti v organizaciji Glasbene šole Nova Gorica.

Za ime Ridiamo so se člani odločili po napitnici Ridiamo, cantiamo Gioacchina Rossinija, ki je nekakšen prepoznaven znak skupine, s katerim vedno zaključijo svoje koncerte. Ridiamo pomeni 'smejmo se' in resnično člane skupine na odru povezuje izrazita pozitivna energija, sproščenost v pevski drži in medsebojno interpretativno zaupanje. Skupina Ridiamo ni običajna skupina, saj združuje pet vokalistov, od tega sta 2 tenorista, trije paasedajo ostale glasove, poleg tega igrajo na klavir, kitaro in violino ter vse to spretno prepletajo med sabo, tako da je na odru vedno veliko zanimivega dogajanja. V prvi vrsti bi jim lahko pripisali dober okus za izbor glasbe, vendar je treba pred

tem poudariti, da so predvsem dobri pevci, ki imajo gibke in izdelane glasove. Tehniko izvajanja imajo na visokem nivoju, ne da bi bili akademsko zadržani. Morda so tak vtis pustili zaradi samega izbora skladb, ki je vključeval veliko priredb slovenskih ljudskih pesmi. Te pesmi pa so po značaju ljudsko srčne, spevne in spontane in tako so jih pevci tudi podali. K izvedbam skladb skladateljev različnih slogovnih obdobji, kot so bile tiste iz renesanse Johna Dowlanda ali klasicizma Franza Schuberta in glasbenega impresionista Claudea Debussyja, so pristopili z vso resnostjo in pokazali, da je njihov nabor izkušenj tudi razmeroma bogat, saj so vseskozi skrbeli, da je glasba zvenela natančno izvedena, lahkotna in prijetna. Ker pa je koncert potekal na poseben dan, 8. marec, so pripravili več glasbenih poslastic, ki so navdušile poslušalstvo. Največ aplavza so bili deležni odlomki iz oper Hoffmanove pripovedke Jacquesa Offenbacha, Vesela vdova Franza Leharja in Ridiamo, cantiamo Gioacchina Rossinija, s katero so zaključili nastop. S tem so potrdili, da sta smeh in glasba dve lepši plati življenja, ki ju velja gojiti vsak dan.

*Metka Sulič,
Glasbena šola Nova Gorica*

Simon Kovačič, fotograf

Simon Kovačič ni le kandidat za mojstra fotografije Fotografske zveze Slovenije in artist Mednarodne zveze za fotografsko umetnost, je tudi raziskovalec na mnogih področjih.

Kdaj si se začel ukvarjati s fotografijo, kakšni so bili tvoji začetki in nadaljnji razvoj?

S fotografijo sem se začel ukvarjati že v osnovni šoli, ki sem jo obiskoval v Šempetru, kjer je bil moj prvi mentor neutrudni Anton "Nino" Špacapan. Seveda je bila takrat to še klasična, črno-bela fotografija. Kot zanimivost, fotografsko temnico smo imeli kar v delu ženskega stranišča v pritličju osnovne šole.

Leta 1977 sem se vključil v Fotokino klub Nova Gorica, kjer sem se kot mladinec kalil pod budnim očesom mojstra Milenka Pegana. Izpopolnjeval sem se v "umetniški", črno-beli fotografiji, v tem obdobju sem fotografiral ljudi, posvečal sem se "life" fotografiji, privlačila pa me je tudi stara arhitektura. Prvič sem se srečal tudi z barvnim diapozitivom, saj je bil v tistem času goriški

foto klub eden vodilnih klubov v Jugoslaviji na tem področju. Spomnim se, da sem takrat veliko slikal detajle, razne abstraktne izseke, pa tudi naravo, ki je z barvnim diapozitivom dobila nove "barvne" razsežnosti.

Vse do leta 1991 sem veliko sodeloval na fotografskih razstavah po Jugoslaviji. Potem je sledil skoraj dvajsetletni "fotografski" premor, ko nisem več razstavljal, svoje fotografsko znanje pa sem koristno uporabljal pri svojem novem konjičku, raziskovanju prve svetovne vojne oz. soške fronte. Takrat smo tudi ustanovili Društvo soška fronta, ki bo drugo leto praznovalo že 25-letnico svojega delovanja. V tem času sem se tudi spopadel z novo, digitalno tehniko v fotografiji in se z njo kmalu spoprijateljil.

Leta 2012 sem se ponovno vključil v Foto klub Nova Gorica, kjer

sem se srečal z resnimi izzivi izrazne fotografije, ki jo gojijo v klubu. Vendar kljub neštetim možnostim, ki nam jih danes nudi digitalna temnica, ostajam pristaš minimalističnega posega v fotografijo.

Kaj danes najraje fotografiraš?

Veliko sem zunaj, nikoli brez fotoaparata, privlači me narava, zanima me krajinska fotografija, posvečam se naravoslovni fotografiji, fotografiranju ptic, metuljev, kačjih pastirjev ... Ravno fotografiranje žuželk, t. i. "makro fotografija", mi je izziv. To je odkrivanje čisto novega izjemnega sveta narave, odkrivanje detajlov, ki jih človeško oko ne zaznava ali ne vidi. Velike povečave nam razkrivajo zanimive podrobnosti, ki jih prej nismo nikoli opazili. Take vrste fotografija pa zahteva izjemno poznavanje tega "malega" sveta in veliko potrpljenja. Poznati je treba navade in obnašanje živali, njihov habitat, se prilagoditi njihovemu "urniku", na koncu dneva pa domov prineseš le en dober posnetek. Pa nič zato, važno je le-to, da ti tak posnetek lahko prinese "nagrado".

Ko že govorimo o nagradah, povej kaj več o tvojih uspehih v fotografiji.

V desetletjih svojega ustvarjanja sem imel devet samostojnih razstav, sodeloval sem na več skupinskih razstavah, na preko sto domačih in mednarodnih natečajih ter prejel že preko 50 domačih in mednarodnih nagrad in priznanj. Na mednarodnih natečajih, kjer sodeluje množica svetovnih fotografov, je uspeh že, če tvoje fotografije sprejmejo oz. jih razstavijo in uvrstijo v katalog. Moja najuspešnejša fotografija je zimski posnetek Plečnikove cerkve na Ponikvah, imenoval sem jo "Zimsko jutro". Sprejeta je bila na preko 30 salonih po svetu in doma ter dobila okrog deset nagrad.

Kaj pa tvoja najljubša nagrada?

Morda nagrada na FIAP Club's World Cup (Klubska svetovno prvenstvo Mednarodne zveze za fotografsko umetnost) v Parizu, leta 2013 za prej omenjeni zimski posnetek Plečnikove cerkve.

Te svoje izjemne trenutke, ki jih beležiš s fotoaparatom, znajo opaziti tudi strokovnjaki iz področja fotografije. Kje vse v svetu si bil prisoten s svojo fotografijo?

Danes v dobi elektronskega komuniciranja se ni težko udeleževati fotografskih natečajev, slike pošiljamo kar s pomočjo spletnih aplikacij oz. elektronske pošte, organizator natečaja pa jih potem izdela fotografije na papirju in tiste, ki jih izbere žirija, razstavi, najboljše pa nagradi. Bilo bi preveč,

da bi našteval vse države, kjer sem imel razstavljene (pa tudi nagrajene) svoje fotografije. Največkrat sem seveda sodeloval na razstavah po Evropi, nekajkrat pa tudi v Aziji, Afriki in obeh Amerikah. Postaja pa ta hobi vedno bolj drag.

Nekaj mojih fotografij je bilo objavljenih tudi v raznih revijah, strokovnih publikacijah, koledarjih, katalogih ...

Poleg vsega naštetega pa Simona poznamo tudi kot enega od ustanoviteljev in dejavnih članov Društva soška fronta 1915–1917, kjer so skupaj z njim prizadevni člani naredili res izjemno veliko na področju ohranjanja in raziskovanja prve svetovne vojne. Je pa tudi urednik kar precej bogate revije Na fronti, ki jo izdaja omenjeno društvo.

Najprej moram povedati, da marsikdo ne ve, da ima naše društvo sedež v Občini Šempeter-Vrtojba, ki ima, skupaj z županom, izreden posluš za društva, ki delujejo na njenem območju. Zato gre tudi njim zasluga, da lahko enkrat letno izdajamo revijo za vojaško zgodovino Na fronti.

Povej nam še kaj več o reviji Na fronti.

Ja, revija je res vsebinsko bogata, obravnava vojaško-zgodovinske dogodke na naših tleh in po drugih bojiščih v prvi svetovni vojni, prinaša spomine beguncev in dnevniške zapise vojakov, ki so se borili na različnih frontah – seveda pa je v središču pozornosti soška

fronta. Ne manjkajo niti študije raznih vojaških predmetov, ki so predmet zbiranja. Posebej se trudimo, da avtorji pišejo članke, ki obravnavajo lokalno zgodovino. To je edina revija te vrste, ki obravnava izključno tematiko prve svetovne vojne v Sloveniji.

Pa da prispevek zaključimo s fotografijo, kateri so bili mejniki v tvojem fotografskem ustvarjanju?

To niso bili ravno neki važni mejniki, pa vseeno sem se zelo razveselil prvega sprejema svoje fotografije na razstavi, to je bilo novembra 1974 na 4. razstavi naravoslovne fotografije v Ljubljani. Do prve nagrade sem moral počakati do leta 1976, ko sem prejel diplomu za diapozitiv na razstavi "Dia Primorska 1976". Od leta 2011, ko se spet udeležujem fotografskih natečajev, je z vsakim letom več nagrad, ki jih ne bi posebej izpostavljaj, je pa bil vsekakor mejnik prejem razstavljaškega naziva "Kandidat za mojstra fotografije" Fotografske zveze Slovenije v letu 2015. V letu 2016 pa sem prejel še naziv "AFIAP – artist Mednarodne zveze za fotografsko umetnost" s sedežem v Parizu. Seveda je vse to prigranov z vztrajnostjo in s trdim delom.

Pred kratkim pa sem postal tudi predsednik Foto kluba Nova Gorica.

Dora Levpušček

Hana Kovačević z ljubeznijo do plesa do najvišjih stopničk

V naši občini se lahko pohvalimo z veliko vrhunskimi športnicami in športniki, ki veliko dosegajo celo na svetovni ravni. Imamo pa tudi ogromno perspektivnih mladih športnic in športnikov, ki v njihovih kategorijah dosegajo zavidljive rezultate, med katerimi je tudi mlada Hana Kovačević in Vrtojbe, ki se lahko pohvali z dvakratnim naslovom državne prvakinja in z doseganjem prvih mest na mednarodni ravni v plesu, natančneje hip hopu.

Hana se s plesom ukvarja od leta 2013 in svoje prve plesne korake je naredila s plesno skupino Dolls, s katero pridno osvaja lovorike tako na državni, kot mednarodni ravni. Ples je za Hano vse, njen mali čarobni svet, ki jo sprošča in zadovoljuje in kot sama pravi: "Ko plešem, pozabim na vse okoli sebe, takrat samo maksimalno uživam." In seveda, ker je za mlade športnike vsakodnevni tempo naporen, saj morajo usklajevati šolo in šport ter vse ostalo, nas je zanimalo, kako izgleda dan mlade plesalke, ki nam ga je Hana predstavila kot: "... zelo natrpan ... Jutra preživljam kot vsi osnovnošolci v šolskih klopeh,

po koncu pouka se hitro odpravim domov, kjer me čakajo domače naloge in vse šolske obveznosti, popoldnevi pa so rezervirani za treninge."

Hana je med drugim tudi državna prvakinja v hip hop parih, zato je njen urnik toliko bolj zaseden z dodatnimi treningi, ampak kot nam pove, se zaradi plesa ne odreka normalnemu mladostniškemu življenju. Prvega tekmovanja se je Hana udeležila že po nekaj mesecih treniranja: "Tekmovanja so najlepši

del vsake plesne zgodbe. Že sam pogled na tribuno, kjer opaziš svojo družino, prijatelje in navijače je nadvse fenomenalen in vedno me napolni s pozitivno energijo ter mi da dodatni zagon, da je nastop še bolj popoln. Med samim nastopom sem popolnoma osredotočena na koreografijo in najpomembnejše je, da uživam v tem, kar počnem."

"Razglasitev rezultatov je na tekmovanju zelo napet trenutek, saj do zadnjega upaš na najboljšo uvrstitev. Ko sem izvedela, da sem državna prvakinja, sem bila presrečna, ponosna. Zavedala sem se, da je s tem ves moj trud poplačan," nam je povedala Hana, ki je dve leti zapored osvojila naslove državne prvakinja in podprvakinja.

Hanina mlada plesna kariera je že polna lovorik in doseženih ciljev, sama pa si želi še več uspešnih tekmovanj in srčno upa, da bi ples postal del njenega vsakdana tako danes, kot v prihodnosti. Tudi mi ji želimo še veliko sreče in verjamemo, da bomo o njej še veliko slišali.

Lara Soban

Mrevlje Racing

Mrevlje Racing je mlada perspektivna ekipa iz Šempetra pri Gorici, s posadko Denis Mrevlje – Rok Gomizelj, ki zastopa klub AMD Gorica. Tekmuje v državnem prvenstvu republike Slovenije v reliju ter velja za eno izmed najbolj obetavnih posadk v Sloveniji in širši regiji, saj kljub svoji mladosti na vsaki dirki prikazuje odlične, atraktivne in predvsem hitre vožnje.

V lanskej sezoni je posadka nastopala z dirkalnikom Zastava Yugo gr. A5 na slovenskem državnem prvenstvu ter Yugo pokalu. Šempetrca sta na vseh dirkah presentila s hitrostjo in dosegla rezultate, ki so bili za avtomobil na meji zmožnega. S skoraj starodobnikom sta posegala visoko tudi med močnejše in novejše avtomobile v višjih kategorijah. To dokazujejo tudi rezultati, saj je Denis Mrevlje postal državni podprvak med vozniki v Yugo pokalu, Rok Gomizelj pa državni prvak med sovozniki v Yugo pokalu in državni prvak v točkovanju med sovozniki do 21 let.

Odlične predstave na dirkah, trdo delo ter odnos posadke do medijev in navijačev niso ostale neopažene. Ekipa je za sezono 2017 dobila priložnost za sodelovanje z največjo slovensko ekipo OPV Racing Cars, pod mentorstvom večkratnega državnega in evropskega reli prvaka, Roka Turka.

Posadka Denis Mrevlje in Rok Gomizelj bo v sezoni 2017 nastopala z vrhunsko pripravljenim avtomobilom Peugeot 208 R2 v sodelovanju z domačim klubom AMD Gorica in ekipo OPV Racing Cars. Projekt je zastavljen na nastope v slovenskem državnem prvenstvu in izbranih dirkah v FIA evropskem rally pokalu.

Dirkalnik, ki ga bosta vozila poganja 1,6 litrski motor s 190 konjskimi močmi, ima petstopenjski sekvenčni menjalnik in pogon na sprednji par koles.

Mlada Šempetrca se na prihajajočo sezono trdo fizično in psihično pripravljata, saj si želita prvo dirko sezone, Rally Vipavska dolina, z novim avtomobilom, kar najbolje začeti.

Vabljeni navijati in spodbujati ekipo med 21. in 22. aprilom v Ajdovščino.

Danijel Mrevlje

Karel Bizjak – “uni s hriba, k se zmirm s kwlrm wzi”

Življenje na nožni pogon – tako je naslovil svoje potopisno predavanje. Upravičeno. Praznoval je 70. rojstni dan in 50 let kolesarskih in drugačnih potepanj po svetu, v katerih se je nabralo kilometrov za 10-kratno pot okoli sveta. Rodil se je v kmečki družini v Zalogu pri Postojni. Je naš občan, mnogim od nas prijatelj. Ima družino, ki razume njegovo nemirno dušo in ga včasih tudi spremlja na poteh. Na zadnjo, 1.100 km dolgo kolesarjenje po Norveški, sta se podala skupaj z 11-letnim vnukom Bitom.

V začetku februarja si svoji obletnici obeležil z odmevno predstavitvijo v Veliki dvorani Kulturnega doma v Novi Gorici. Dvorana je bila zasedena do zadnjega kotička. Poslušalci so bili navdušeni. Medij so se v preteklih dneh precej zanimali zate. Kako se počutiš?

Zadovoljen sem. Presenečen in tudi počaščen sem s številom poslušalcev. Vsak ne dobi priložnosti, da spregovori taki množici. Uspešno smo speljali tudi druženje in zakusko po predavanju. Tu gre zasluga moji ženi ter ženskam iz Vrtojbe in Šempetra. Sedaj je težje. Treba je sem in tja. Vsi me nekam vabijo, malo sem se že navadil in nimam več treme.

Je ostalo še kaj ne povedanega?

Dosti bi še lahko povedal. To, da kolesarim že od takrat, ko sem bil še majhen “mulček”. Od svojega 8. leta sem s kolesom nosil mleko iz Zaloge v Postojno. Vsak dan 15 do 20 l mleka v steklenicah. Včasih je tako močno pihalo, da me je odneslo skupaj s kolesom in mlekom v jarek. Ko sem se vrnil domov, sem odkolesaril na Javornik očetu pomagati v gozd. Pomagal sem mu pri nalaganju hlodov na voz. Sledila je dirka domov, popoldan šola. Tu so se začeli nabirati prvi kilometri. Kolo je bilo samo za “službene poti”, za pot v šolo ni prišlo v poštev. Prvo je bilo delo, šola je bila na drugem mestu. V vasi smo bili eni redkih, ki smo imeli kolo. Bilo je italijansko, žensko Legnano. Ne vem, kje ga je oče dobil.

Lahko opišeš, kako ste po dolgih klancih zavirali?

Po dolgih klancih je bilo treba zavore “šparat”. Rezervnih delov se ni dobilo. Včasih je oče prinesel kakšno staro gumo. Razrezali so jo na več delov: eni za podplate, eni za zavorne gumice. Z Javornika je bilo 7 km klanca. Treba se je bilo znajti. Posekali smo primerno veliko vejo in jo pritrdili na kolo, da smo jo pri spustu vlekli za sabo. Zavirati skoraj ni bilo potrebno. Nad Postojno, kjer je bilo zadnjega klanca konec, je bil velik kup vej, ki smo jih metali proč. Danes bi težko odsekal pravo vejo zase, nimam več prakse.

Nam lahko poveš, kako si spoznal Mileno, svojo Žefko?

Se bom vrnil k očetu in naši mami. Radi smo hodili na Nanos. Običajno vsaj za 1. maj. Oče nas je do Podnanosa peljal s fijakerjem, ki ga je sam naredil.

To nam je postala navada. Založani smo šli večkrat gor. Tisto leto sva šla z bratrancem. Ko sva prispela, sta bili pred kočjo dve puncici, ki sta začeli pogovor. Midva sva bila še bolj sramežljiva in sva se malo izmikala. Vseeno smo skupaj popili čaj in šli na travnik igrat nogomet. Milena mi je ves čas spodmikala žogo. Že tisti večer je iskrica preskočila. Ko smo se vračali, sva midva že čutila simpatijo. Pričela sva se družiti. Konec leta 1969 je Milena kupila fička in začela so se najina potovanja. To je bil najin Nanos. Tam je preskočila iskrica, ogenjček pa še vedno gori.

Vajine prve skupne fotografije dišijo po času hipijev. Kaj vama je bilo takrat pomembno?

Takrat je bila taka moda. Poslušala sva Elvisa Presleya. Sigurno sva se bolj svobodno obnašala kot večina. Živela sva samo za hribe. Otrok nisva imela. Med tednom sva hodila v službo, v petek sva si oprtala nahrbtnik in se šele v nedeljo vrnila. Planinarila sva ali pa smučala, takrat so odprli Kanin in naju ni brigala nobena druga stvar. Uživala sva v hribih. Bila sva aktivna v mladinskem odseku planinskega

društva. Začeli smo z organizacijo planinskih taborov, ki še vedno živijo. S spačkom sva prekrizarila velik del Evrope.

Kaj vaju je pripeljalo v Vrtojbo?

Zaradi gradnje avtoceste so nam porušili hišo. Oče je iskal drugo, želel je na koprsko. Na koncu se je odločil za Novo Gorico. Midva z bratom sva bila vesela, da ne bo treba več delati kmetije. Z Mileno sva bila takrat že močno zaljubljena. Prišla je za nami. Živel je pri teti. Službe takrat ni bilo težko najti. Naslednje leto sva se poročila in začela iskati parcelo za hišo.

Kako sta uspela dobiti tak poseben prostor za hišo?

Res sva imela srečo. Iskala sva, a ni bilo nič primernege. Zanimal naju je samo del od Šempetra do Renč. Spraševala sva okrog in izvedela, da so prodajali parcele na hribu v Vrtojbi. Žal je bilo že vse oddano. Prodajalec nama je povedal, da nekdo od kupcev okleva in si bo verjetno premislil. Naročil je, naj se oglasi naslednji dan. Naslednji dan je bila parcela prosta. Prodala sva fičkota, a denarja je bilo še vedno premalo. Na srečo nama je prodajalec zaupal in preostanek sva lahko naknadno poravnala. Takrat so bili drugačni časi. Res sva imela srečo, da sva dobila eno najlepših parcel v Vrtojbi, čeprav je sprva kazalo, da nama ni namenjena.

Povej nam kaj o tekmovanju v amaterski kolesarski ligi.

Takrat je bilo še vse svobodno. Bil sem član italijanskih klubov in tekmoval v italijanski amaterski ligi. Nagrade so bili pokali ali kakšna praktična darila, guma, keramika, vino ... V klubu smo dobili obleko, 4 gume letno, plačano članarino in štartnine. Trenirali smo sami, morali smo opraviti 20 dirk na leto. Ni bilo tako kot danes, ko moraš biti stroj, tudi zaslužkov ni bilo.

Kolesaril si že z mnogimi. Kaj je drugače, če je to sin, vnuk?

Vsi sopotniki so bili vsi v redu. Smo se razumeli, čeprav je bil vsak poseben. Dva sta žal že pokojna, eden od njiju je najin sin Matevž, Bitov oče.

Z domačimi je drugače, se bolj sproščeno obnašaš. Se malo skregaš, čez pol ure pa je v redu. Na kolesarjenju postaneš sopotnik. V naši družini smo začeli počasi. Skupaj smo kolesarili po en, dva, tri dni, hodili smo na tekme. Sploh nismo opazili, da odnos prerašča. Z Matevžem in Primožem sem se na daljša kolesarska potovanja odpravil, ko sta bila že odrasla. Drugače je pri vnuku. Bit ima 11 let. Z njim je treba drugače. Ne smem kar zaklet, če me kaj razjezi. Se je kar noni po telefonu potožil, ko me je prvič slišal. Do vnuka imaš večjo odgovornost. Z Bitom sva se na kolesarjenju še bolj povezala, kot sva bila. Zvečer sva imela čas, sva se stisnila in si kaj povedala, zaupala. Neverjetne situacije.

Kaj je na kolesu, da si mu tako zvest prijatelj?

To je že iz otroštva, ko sem mleko nosil, pa še bolj nazaj. Gotovo sem podedoval očetove gene. Naš oče je dirkal že med obema vojnama. Imel je dirkalno kolo, ki je takrat stalo neprimerno več, kot stane tako kolo danes. Prodali so kravo, da je kupil kolo. Z njim se je odpravil na romanja. Bil je taka "žilca" kot jaz. Gene imam gotovo po njem. Potem se navadiš, da ti manjka, če ne greš. Si kot pijanček, ki mora na 2 dcl vsak dan. To je način življenja. Ko greš, pozabiš na vse, malo se zadihaš, malo se spotiš in prideš domov tak, da te nič ne boli. Mi prav manjka, če ne morem iti nekaj dni na kolo. To mi je užitek.

Oba z Mileno sta topla in odprta človeka. Kaj vaju je oblikovalo?

To bolj velja za Mileno kot zame. Ona je bolj odprta, nasmejana. To imava že iz otroštva, iz najin角度 družin. Bili smo revni, živeli smo na vasi, pomagali smo drug drugemu. To ostane. Milena ima dosti po svojem očetu. Njen oče je bil duša.

Kje na svetu je tisti kotiček, kjer bi bil rad doma?

Sem nemirna duša. Težko bi bil samo na enem kraju. Rad bi se premikal, poganjal kolo. Ko ne bi več mogel na kolo, bi se ustalil nekje, kjer je toplo. V bistvu sem nomad, Milena pa ne. Vsakokrat je lepo priti domov, vse vidiš lepše.

Kakšni so načrti?

Za načrte še ni bilo časa. Je pa letos čas za večje potovanje, ki se zgodi na 3 do 5 let. Verjetno bo centralna Azija. Na pot bom šel sam, bom po poti koga dobil. Če si sam, je tudi v redu, si čisto svoboden.

Kako bi se na kratko opisal?

Sem drugačen, tudi Vrtojbenci pravijo, da samo pohajam. Če je kakšen bolj usmiljen, pa reče: "Uni s hriba, k se zmirm s kwlrm wzi."

Ne, to ne drži. Karlo je del planinske in kolesarske zgodbe na Goriškem, z družino so si zgradili dom, med prvimi so imeli svojo trgovino – Bisport v Novi Gorici ... Gotovo pa drži to, da je Karlo, ob vseh grenkobah in sladkostih življenja, ohranil mladostno dušo, vero v dobro in zaupanje v ljudi, tudi po zaslugi prijateljstva s kolesom.

Vojko in Bernarda Pirih

Šempeter pri Gorici in njegovi prebivalci na starih fotografijah

Med arhivskim gradivom, ki ga zgodovinski arhivi trajno hranimo kot narodno kulturno dediščino, najdemo različne vrste zapisov. Večina dokumentov je pisanih, imamo pa tudi risano, filmano, fotografirano, fonografirano ali kako drugače zapisano gradivo. Zelo priljubljeno in pogosto iskano arhivsko gradivo so fotografije. Danes nas spremljajo tako rekoč na vsakem koraku, v preteklosti pa so nastajale le ob posebnih priložnostih, saj so bili fotografske obrti večji le poklicni fotografi in redki posamezniki. Zaradi tega, ker je nekoč nastajalo malo fotografij, pa tudi zaradi občutljivosti fotografskega zapisa, ki zahteva še posebej skrbno hrambo, se je iz starejših obdobij ohranilo malo fotografij. V arhivu smo zato vedno zelo veseli, ko pridobimo kako novo podobo naše preteklosti.

Veliko fotografij nastane na zasebno pobudo, so zasebna last, zato iz družinskih arhivov tudi takrat, ko jih imetniki ne želijo več hraniti, ne najdejo vedno poti v ustanovo, kjer bi bilo zanje ustrezno poskrbljeno. Mnoge končajo v rokah prekupčevalcev ali se celo uničijo. V arhivu smo zato zelo hvaležni vsem, ki v takih primerih prepoznajo pomembnost tovrstnega gradiva, nas nanj opozorijo, ali nam ga izročijo.

Lani so našo zbirko fotografij obogatili različni starejši fotografski posnetki iz Šempetra. Fotografije, ki so jih Društvu žena in deklet iz Šempetra ob priliki postavitve razstave "Nedeljsko srečanje s preteklostjo" leta 2002 poklonili številni posamezniki in družine, nam je v želji, da se ohranijo za prihodnje rodove, izročila predsednica društva, gospa Darinka Andlovic. Med njimi so večinoma portreti domačinov, na katerih lahko spoznavamo oblačilno kulturo tega dela Primorske v prvi polovici 20. stoletja. Nekaj pa je tudi fotografij, ki prikazujejo pomembnejše dogodke iz zgodovine kraja. Zlasti pri starejših fotografijah pogosto naletimo na težavo, da ne moremo identificirati ljudi, krajev ali dogodkov. Tudi osebe

Člani načelstva šempetrske hranilnice in posojilnice leta 1928. Tretji z leve v prvi vrsti sedi verjetno Teodor Černic, ostali so neznani.

Portret skupine odraslih z otroci, morda družine. Fotografija je bila posneta v Šempetru 23. avgusta 1901.

na spodnjih fotografijah so neznane, zato bomo krajanom zelo hvaležni za morebitne informacije.

Metka Nusdorfer Vuksanović

Vrtojba

*Vrtojba prelepa vas je naša,
ki se s peči ponaša.
Okrog so vrtejbenski griči,
po gričih raste trta,
ki nam sladko vince daje.*

*Ob gričih je dolga vasica,
obdana s polji,
polepšana z vrtovi
in lepimi mostovi.*

*Pod njimi potok Vrtojbica teče,
ki si utira strugo žuboreče.
Lepe hiše krasijo kraj
z balkoni cvetočih rož
v posmeh burji,
ki se v njih upira
in strehe podira.*

*Ponosni smo na ta kraj,
saj je za nas, Vrtojbence, pravi raj.*

Stanka Ferfolja

Foto: Ido alejše Pavišič Zavavlav

Hrast (quercus)

Hrast je sveto drevo, zlasti pri Grkih, Rimljanih in Slovanih. Postavljen je v središče venetske kulture. V vsakem večjem naselju je kraljeval mogočen hrast. Zasajen ob cerkvah je varoval zvonike pred udari strele. Hrast je bog bliska, strele in dežja.

Je najpogostejša drevesna vrsta v Sloveniji za smreko, bukvijo in jelko. Gre za mogočno drevo, ki zraste v višino do 40 m. S svojo bujno krošnjo poudarja veličastno moč, z želodom poudarja plodnost in s trdimi koreninami ter debelo skorjo svojo stabilno in čvrsto energijo.

Skozi zgodovino so ga uporabljali za gradnjo ladij, zlasti jamborov. Benetke so postavljene na hrastovih kolih. Hrastov les se uporablja za izdelavo pohištva, talnih oblog in za izdelavo sodov. Lubje je zdravilno in ga uporabljajo za različna vnetja grla, žrela, ustne votline in kože ter proti driskam. Iz želoda pa lahko pripravimo zdrav kavni nadomestek,

ki so ga radi uporabljali tudi naši predniki.

P. S.

Vsa drevesa in grmovnice, ki so objavljene v tej rubriki, rastejo in uspevajo na območju Občine Šempeter-Vrtojba.

Dominik Soban

Današnje koledovanje (iti od hiše do hiše, voščiti zdravja, dobro letino ... in nabirati darove za razne namene) je nadaljevanje prastarih običajev. To so večinoma počeli moški. Povsod, kjer živimo Slovenci, ali so nekdanje živeli, poznamo veliko različnih koledniških običajev in z njimi povezanih pesmi. Vsebina je odvisna od dneva, ko se je koledovalo, npr. novo leto, trije kralji, svečnica ...). Danes koledovanje izvajajo otroci in mladi, njegov namen pa je predvsem oznanjevanje Jezusovega rojstva, prinašanje blagoslova in nabiranje denarnih darov za potrebe v misijonskih deželah, kjer delujejo slovenski misijonarji. V Šempetru smo letos koledovali četrtrič. 26. decembra se je zbralo 37 otrok z voditelji. Vsaka izmed 8 skupin je obiskala od 20 do 25 stanovanj. Pred vhodnimi vrati so zapeli, se predstavili in prosili za dar, ki ga bodo namenili misijonu. Ob tem so vsem obiskanim dali nalepko z letnico obiska ter zloženko, na kateri je bilo napisano za koga in kam bodo šli darovi. Vsi so kolednike z veseljem sprejeli, jih obdarovali in povabili, naj jih obiščejo naslednje leto. Otroci so se veselili petja in igr, predvsem pa jih je osrečevala zavest, da so storili nekaj dobrega za svoje vrstnike po svetu.

Cilka Kavčič

Bralka Ana nam je posredovala zanimivo fotografijo jaslic, ki jih sama vsako leto občuduje na balkonu Šempetrke Majde Reščič. Gospa vsako leto dopolnjuje svoje jaslice in s svojimi rokodelskimi spretnostmi sama sestavlja in rezlja lesene hiške, hlevčke in mlinčke, ki dajejo jaslicam prav poseben čar. Ker so to prav posebne jaslice, vam jih želimo pokazati in upamo, da vam bomo lahko v eni izmed naslednjih števil predstavili tudi gospo Majdo in njen poseben talent.

Lara Soban

Okoli 80 ljudi se je izpred podružnične šole v Vrtojbi kljub mrazu 8. januarja z baklami podalo na večerni pohod. Istočasno so s trga sv. Andreja v Štadrezu krenili še prijatelji z druge strani meje. Skupini sta se sredi poti, na meji, srečali in skupaj nadaljevali do Jeremitišča, kjer se je prijateljsko srečanje nadaljevalo ob kuhanem vinu in klobasah, ki so jih prispevali Štandrežci, ter domačim pecivom iz peči vrtojbenskih žena. Seveda je bil ta družabni dogodek tudi letos dobrodelen, saj so sodelujoči pohodniki zbirali prostovoljne prispevke, ki bodo namenjeni Župnijski Karitas Vrtojba in ustanovi Via di Natale.

MPF, foto: Foto atelje Pavšič Zavadlav

V Splitu je 25. in 26. februarja potekalo mednarodno ocenjevanje oljčnih olj Mediterana. Udeleženi je bilo 518 pridelovalcev oljk iz devetih držav. Slovenska ekstra deviška oljna olja in olja članov Goriškega oljčnega društva, ki so se udeležili ocenjevanja, so tudi tokrat prejela najvišja priznanja za izredno kakovost.

Tokrat so našo občino zastopali trije oljkarji, ki svoje oljčnike negujejo na pobočjih Gričev v okolici hriba Sv. Ota: Marjana in Alen Hladnik, družina Aleša Lešana ter Nives in Božo Velikajne. Za vsa svoja oljna olja so prejeli več zlatih medalj. Za vrhunsko Premium kategorijo oljčnih olj sta družina Lešan ter Alen in Marjana Hladnik prejela še posebno plaketo.

Doseženi rezultati potrjujejo vložen trud, znanje in vrhunske lege naših oljčnih nasadov.

B. V.

Drage bralke in bralci ter seveda vsi ljubitelji križank, tudi tokrat vam z veseljem sporočam, da smo v naše uredništvo prejeli kar 33 rešenih križank in vsem križankarjem se zahvaljujemo za sodelovanje. Veseli smo, ker opažamo, da vam je naša križanka všeč in še bolj smo veseli, ko vas lahko razveselimo z nagradami, ki jih poklanjajo naši sponzorji.

Tokrat bi se radi zahvalili podjetju **Bolton Adriatic, d. o. o.**, ki je za naše izžrebance priskrbelo bogate pakete njihovih produktov Rio mare, Smack in Borotalco.

13. februarja 2017 smo med prejetimi križankami izžrebali tri srečneže, no tokrat kar tri srečnice, ki so prejele nagrade podjetja Bolton Adriatic. Nagrajenske zimske nagradne križanke so: **Marjetka Kožuh, Sonja Gorkič in Irena D. Derman.**

Nagrajenkam iskreno čestitamo, prav tako čestitamo tudi vsem ostalim sodelujočim, ki ste nam poslali v celoti rešeno križanko in vabimo vas, da v naši nagradni igri še sodelujete, saj bo morda naslednjič sreča na vaši strani. Naj vam sporočim, da bo pokrovitelj spomladanske križanke **podjetje Frael**, ki se ukvarja s prodajo in svetovanjem pri izbiri gostinske opreme in drobnega gostinskega inventarja. Izžrebancem bo podarilo pakete kozarcev za vino. Nagrada je mikavna, kaj ne? Zato nam le pošljite rešeno križanko in morda bo tokrat sreča na vaši strani.

Lara Soban

V februarju je svoja vrata odprla popolnoma prenovljena restavracija v Vrtojbi, Opera, ki svojim gostom ponuja pristno mediteransko kuhinjo. Ob vhodu v picerijo vas sprejme prijazno osebje in poleg popolne prenove, vam kaj hitro padeta v oči krušna peč in prostor, kjer picopek pripravlja resnično tipično napoletansko pico, ki je po strukturi in okusu resnično nekaj posebnega. Ker pa Opera ponuja nekaj več, imate na razpolago tudi rustikalno restavracijo, s prekrasnimi detajli, ki jih ne boste mogli spregledati. Izpod rok italijanskega chefa boste lahko preizkusili tipično mediteransko kuhinjo s kombinacijo domačih in tujih ponudnikov vin in drugih pijač. Za konec boste vam priporočamo, da poskusite tudi sladice, ki so nadvse božanske, račun pa vas po vsem tem sploh ne bo udaril po denarnici. V naslednjih mesecih bodo restavraciji dodelali še zunanost, ki bo za poletne dni pravi prostor za druženje in preizkušnjo odlične kuhinje. Ker je v restavraciji urejen tudi oder, se v prihodnje lahko pričakuje tudi prijetne dogodke, ki bodo le pika na i popolnemu odprtju restavracije Opera. Vabljeni.

L. S.

PUSTOVANJE 2017

Sončen sobotni popoldan z rahlo sapico je obetal več kot le pustovanje, pripravljala se je prava zabava. Začelo se je z otroškim rajanjem s Čuki, se stopnjevalo s pustno povorko skupinskih pustnih mask in vozov ter se zaključilo na najboljši mogoči način z nasmejeno množico ljudi, ki so do večera rajali na ritme prej omenjene glasbene skupine.

12. pustovanje v Šempetru je dokaz, da je tradicionalno odganjanje zime poglajalo korenine v naši občini, saj privabi vsako leto večjo množico ljudi, tako med obiskovalci kot med nastopajočimi. Letos se nam je predstavilo kar 10 tekmovalnih skupin in 3 vozovi. Med skupinami so si prva tri mesta prislužili: 1. Osnova šola Ivana Roba Šempeter pri Gorici s skupinsko masko Pokemon go, 2. Etnološko društvo "Liški pustje" Kanal ob Soči z istoimensko skupino ter 3. Športno društvo Morsko, ki je predstavilo obisk Donalda in Melanie Trump v kanalski občini. Med najbolj pričakovano tekmovalno kategorijo, to je kategorija vozov, so tekmovalci zasedli naslednja mesta: 1. skupina ptičjih strašil iz Medeje, 2. Kulturno društvo Briški grič iz Števerjana, ki se je predstavilo z veselimi čarovniki in mojstri iluzij, ter 3. Pustni odbor Trnovo s temo "Nekoč smo bili mladi".

Pohvala in zahvala tudi organizatorju dogodka Zavodu za kulturo, šport, turizem in mladinske dejavnosti Šempeter-Vrtojba in Občini Šempeter-Vrtojba ter vsem ostalim, ki so sodelovali pri organizaciji in izpeljavi dogodka.

Veljalo bi napisati veliko besed, a ker so vtisi in doživetja tisti, ki zares štejejo, naj tokrat kraljuje fotografija!

Tanja Peloz, foto: Foto atelje Pavšič Zavadlav

od tu in tam

Iz majhnega zraste veliko

Zdravje je posebna, človeku izredno dragocena vrednota, ki jo posameznik gradi vse življenje. Zaposleni zdravstveno vzgojnega centra si prizadevajo, da bi na poti do zdravega življenjskega sloga pomagali ljudem vseh generacij in jih hkrati ozaveščali o pomembnosti le-tega za boljšo kvaliteto življenja.

Že od leta 1984 izvajalke zdravstvene vzgoje Zdravstveno vzgojnega centra v Novi Gorici osveščajo ljudi in jim pomagajo na poti do realizacije zdravega življenjskega sloga. Omeniti velja začetnice zdravstvene vzgoje, ki so orale ledino na tem področju in so s trdim delom in zavzetostjo celotno službo vzpostavile.

Služba zdravstvene vzgoje izvaja programe na več področjih in je razdeljena na delo z otroki in mladostniki ter delo z odraslo populacijo.

Zdravstveno vzgojo za otroke in mladostnike vodita in izvajata diplomirani medicinski sestri Jana Vitežnik in Monika Tratnik. Cilj izvajalk je vzgojiti zdravega otroka, mladostnika ter ga okrepiti z vsem potrebnim znanjem, ki ga potrebuje, da zdravje ohranja in krepi tudi

v ostalih obdobjih življenja. Z zdravstveno vzgojnimi delavnicami se vključujeta v šolske programe na osnovnih šolah občin Brda, Kanal ob Soči, Šempeter-Vrtojba, Miren-Kostanjevica, Renče-Vogrsko in Mestne Občine Nova Gorica. Delujeta tudi na srednjih šolah in v vrtcih. Sistem izvajanja ZV vsebin se je od 1. oktobra 2015 po navodilih NIJZ-ja poenotil po celotni Sloveniji, kar omogoča vsem otrokom in mladostnikom enak dostop do informacij v povezavi z zdravjem. Zajete so teme, ki so otrokom blizu, zato jim poleg obveznih, nudimo tudi pester izbor dodatnih vsebin. Razširjenost zdravstveno vzgojnega programa po šolah na goriški je izredno dobra. Prav tako je spodbuden odziv otrok in mladostnikov.

V okviru vzgoje za odraslo populacijo deluje zdravstveno vzgojni center, katerega nosilka je Tanja Makarovič, profesorica zdravstvene vzgoje. Zaradi pomena timskega dela se v vodenje delavnic vključujejo tudi diplomirane medicinske sestre, diplomirani fizioterapevti in univerzitetni diplomirani psihologi. V skupnost vsak izvajalec doprinese svoje znanje, kar omogoča kakovostnejše izvajanje delavnic. Aktivnosti centra so usmerjene v izobraževanje, ozaveščanje in svetovanje o zdravem načinu

življenja ter aktivno pomoč posameznikom pri ohranjanju zdravega načina življenja oz. spremembi tveganih življenjskih navad. Programi svetovanja za zdravje potekajo kot kratke obravnave, ki se lahko udeleži vsak (Zdrav življenjski slog, Dejavniki tveganja, Test hoje na 2 km, Tehnike sproščanja, Spoprijemanje s stresom). Datumi posameznih delavnic so dostopni na spletni stran www.zd-go.si/ambulante/zdravstvena-vzgoja/.

V daljše delavnice (Zdravo hujšanje, Telesna dejavnost, Zdrava prehrana, Opuščanje kajenja, Podpora pri spoprijemanju s tesnobo in depresijo) pa so napoteni udeleženci iz splošnih in referenčnih ambulant ter psihiatričnih dispanzerjev. Z učnimi delavnicami in projekti izvajalci programa želijo pomagati pacientom, da razvijejo zdrav življenjski slog in zadovoljstvo s samim seboj. Učne delavnice so le osnovno pomagalo. Težji del celotnega projekta pa je vztrajanje vsakega posameznika, tudi po končanem skupinskem delu.

Poleg dejavnosti na delavnicah, tako mladostnikov kot tudi odraslih, se vključujejo še v razne akcije v lokalni skupnosti, izvajanje meritev, delovanje v delovnih organizacijah, društvih. Sodelujejo tudi z dijaki srednjih šol ter so učna baza za

klinično usposabljanje študentov zdravstvene nege. Načrti za prihodnost so širitev Zdravstveno vzgojnega centra v Center za krepitev zdravja. Z multidisciplinarnim pristopom, v katerega se vključujejo strokovnjaki različnih področij, bi pripomogli k boljšemu zdravju posameznika.

V prihodnosti se načrtujejo različne dejavnosti, s katerimi želimo krepiti zdrav življenjski slog ter spodbujati vse generacije k aktivnejšemu preživljanju prostega časa. S tem namenom vabimo vse, da se nam pridružijo na Testu hoje na 2 km. Preizkus je enostaven, natančen in varen ter primeren za vse med 20. in 65. letom starosti, ki so telesno nedejavni ali zmerno telesno dejavni. Na podlagi rezultatov se svetuje ustrezno telesno dejavnost ter zdravju prijazno športno vadbo.

Eden izmed večjih dogodkov v letošnjem letu bo "Dan zdravja v Novi Gorici", in sicer v petek, 7. aprila 2017, ko obeležujemo Svetovni dan zdravja. Prireditev bo v dopoldanskem času potekala na Bevkovem trgu v Novi Gorici, v sodelovanju z NIJZ – območna enota Nova Gorica. Pridružila se nam bodo različna društva, izvajale se bodo brezplačne meritve krvnega sladkorja, holesterola, merjenje krvnega pritiska, tehtanje s tehtnico Tanita, prikazani pa bodo tudi temeljni postopki oživljanja z uporabo AED-ja. Predstavljen bo tudi program SVIT, kjer se boste lahko sprehodili skozi napihljiv del debelega črevesa in si ogledali bolezenske spremembe, ki se v njem lahko pojavijo.

Zdrav način življenja je tisti, s katerim lahko posameznik prepreči nastanek kroničnih nenalezljivih bolezni, ki najpogosteje pestijo tako odraslo kot tudi mlajšo populacijo. Ob ozaveščenih starših, vzgojiteljih, učiteljih in zdravstvenih delavcih bodo mladi vzgojeni v zdrave ljudi, ki bodo zdravje cenili kot eno največjih dobrin.

*Tanja Makarovič,
Monika Tratnik in
Jana Vitežnik*

Stopanje na klop

Namen vaje:

Krepitev mišic nog, odzivna moč, stabilizacija kolenskega sklepa.

Izvedba:

Z levo nogo stopimo na klop in dvignemo telo tako visoko, da postavimo stopalo desne noge poleg levega. Nato sestopimo najprej z desno in nato še z levo nogo. Ponovimo, tako da začnemo dvig z nasprotno levo nogo. Roke držimo v boku. Vajo izvajamo v tempu 1 sekunda dvig in 1 sekunda spust, naredimo 15 ponovitev. V dvigu izdihujemo, v spustu pa vdihujemo.

Pazi:

- stopalo, s katerim stopamo na klop, je v celoti na klopi;
- kolena v dvigu in spustu ne iztegnemo popolnoma, zaradi preobremenitve sklepa;
- vrat je v podaljškem hrbtenice, pogled naprej, popok povlečemo k hrbtenici, tako poskrbimo za raven in stabilen položaj telesa.

Načini:

Ko nam je osnovna izvedba vaje prelahka, nadaljujemo s težjimi variantami, stopamo na višjo klop ali dodamo dodatno breme:

- stopanje z dvignjenimi rokami nad glavo;
- stopanje s poskokom;
- počasna izvedba;
- dvig iz nižjega položaja z zamahom noge naprej (vaja na sliki);
- istočasno dvigu telesa sledijo razni dvigi rok, npr. dvig rok v predročje – pred telo ...
- dvig z odmikom zamašne noge v stran.

Smuti-vitaminska bomba

Sestavine:

1 grenivka, 2 pomaranči, 1 surova rdeča pesa, 1 jedilna žlica rozin, 2000 ml brusničnega soka ali vode

Vse olupimo, narežemo in damo v mešalnik.

Hiša rekreacije

Novi zabojniki za odpadno električno in elektronsko opremo

S simbolično oddajo e-odpadkov v nove zabojnike za oddajo odsluženih malih aparatov in baterij je župan Milan Turk v četrtek, 9. marca, pospremil novo pridobitev za našo občino. S tem se Občina Šempeter-Vrtojba pridružuje vseslovenskemu projektu ozaveščanja o pravilnem ravnanju z elektronskimi odpadki in odpadnimi baterijami LIFE Gospodarjenje z e-odpadki, ki poteka pod okriljem družbe ZEOS pod sloganom E-cikliraj.

Glede na odprtino v zabojniku lahko občani v zabojnik oddajo:

- sesalnike, likalnike, opekače, budilke, tehtnice, sušilnike za lase, brivske aparate,
- tablice, prenosne računalnike, kalkulatorje, telefone, mobilne telefone,
- manjše radijske sprejemnike, videokamere, manjše glasbene instrumente,
- električno orodje,
- igrače, opremo za prosti čas in šport,
- odpadne baterije.

Mateja Poljšak Furlan

MAREC

19. marec 2017, 17.00

Antony Jay, Jonathan Lynn: Da, gospod premier, politična komedija
Mladinski center Vrtojba
KŠTM Šempeter-Vrtojba

20. marec 2017, 20.15

Eva-Nina Kozmus, flavta, **Karmen Pečar**, violončelo, **Mojca Zlobko Vajgl**, harfa, koncert za abonma in izven
Velika dvorana Kulturnega doma Nova Gorica
Kulturni dom Nova Gorica

24. marec 2017, 20.00

Eva Pahor: Izrael, potopisno predavanje
Mladinski center Vrtojba
KŠTM Šempeter-Vrtojba

26. marec 2017, 19.00

Mama je ena sama, prireditev ob materinskem dnevu
Kulturna dvorana Šempeter
Društvo žena in deklet Šempeter

31. marec do 2. april 2017, 10.00

Sejem Pollice verde
Sejemsko razstavišče Gorica
Območna obrtno-podjetniška zbornica Nova Gorica

31. marec 2017, 20.00

Skupina "Three of a Kind", Vadim Pavlov, violončelo, **Alfredo Zamarra**, viola, **Arkadij Winokurov**, violina, koncert v sklopu SVIREL Festivala 2017
Coroninijev dvorec Šempeter
KŠTM Šempeter-Vrtojba

APRIL

1. april 2017, 20.00

Robinov koncert: Parni valjak in Vlado Kreslin z Malimi bogovi
Športni center HIT
Radio Robin

1. april 2017, 20.30

Plesni večer družabnih plesov
Mladinski center Vrtojba
KŠTM Šempeter-Vrtojba

GRIČI XC 2017

INTERNATIONAL MTB RACE

17.4.2017

Vrtojba, Slovenija

grici.desfles.si | www.desfles.si

2. april 2017, 17.00
"Narobe stvari v mestu Petpedi",
otroška predstava
Mladinski center Vrtojba
Kulturno društvo Grgar

14. april 2017, 21.00
Trans Quartet in Apadopoulos, koncert
Mladinski center Vrtojba
KŠTM Šempeter-Vrtojba

17. april 2017, 8.30
Po sledeh 1. svetovne vojne,
pohod in tek
Trg Evrope Nova Gorica
Športno društvo Mark Šempeter

17. april 2017, 20.00
Griči XC 2017, gorsko kolesarska dirka
Trafo postaja, Vrtojba
Kolesarsko društvo DEŠ Fleš

21. april 2017, 10.00
Testiranje naših voznikov
Biotehniška šola
Športno društvo Mark Šempeter, AMD in
Policija

24. april 2017, 20.15
Simfonični orkester Mitteleuropa in
Mojca Gal, violina,
koncert za abonma in izven
Velika dvorana Kulturnega doma Nova
Gorica
Kulturni dom Nova Gorica

26. april 2017, 19.00
Turnir v šahu
Prostori društva
Športno društvo Mark Šempeter

30. april 2017
Postavitev mlajev
Šempeter in Vrtojba

MAJ

6. maj 2017, 20.30
Plesni večer družabnih plesov
Mladinski center Vrtojba
KŠTM Šempeter-Vrtojba

8. maj 2017, 20.15
Irena Grafenauer, flavta, **Sergio**
Azzolini, fagot, **Mate Bekavac**, klarinet,
Robert Levin, klavir,
koncert za abonma in izven
Velika dvorana Kulturnega doma Nova
Gorica
Kulturni dom Nova Gorica

9. maj 2017, 20.15
Jaz, Daniel Blake, r. Ken Loach (Velika
Britanija/Francija/Belgija, 2016),
brezplačna filmska projekcija v okviru
Filmskega tedna Evrope
Mala dvorana Kulturnega doma Nova
Gorica
Kulturni dom Nova Gorica

12. maj 2017, 19.00
Revija pevskih zborov Občine Šempeter-
Vrtojba
Mladinski center Vrtojba
KŠTM Šempeter-Vrtojba

12. maj 2017, 20.15
Z dvignjeno glavo, r. Emmanuelle Bercot
(Francija, 2015), brezplačna filmska
projekcija v okviru Filmskega tedna
Evrope
Mala dvorana Kulturnega doma Nova
Gorica
Kulturni dom Nova Gorica

13. maj 2017, 20.15
Rdeča želva, r. Michaël Dudok de Wit
(Francija / Belgija / Japonska, 2016),
brezplačna filmska projekcija v okviru
Filmskega tedna Evrope
Mala dvorana Kulturnega doma Nova
Gorica
Kulturni dom Nova Gorica

13. maj 2017, 21.00
The Indicals in Neseseri Kakalulu,
koncert
Mladinski center Vrtojba
KŠTM Šempeter-Vrtojba

27. maj 2017, 9.00
Kolesarjenje Vrtojba-Medea
Pri vrtcu v Vrtojbi
Kolesarsko društvo DEŠ Fleš

JUNIJ

7. junij 2017, 17.00
Zdravniško predavanje
Kulturna dvorana Šempeter
Športno društvo Mark Šempeter

10. junij 2017, 9.00
Pohod manevrske strukture narodne
zaščite
Start: pri Gasilskem domu Šempeter
OZVV za Slovenijo "Veteran" Nova
Gorica, Sekcija Šempeter-Vrtojba

11. junij 2017, 8.30
28. Šempetrski pohod
Trg Ivana Roba Šempeter
Športno društvo Mark Šempeter

Glasilo Občine Šempeter-Vrtojba prejmejo brezplačno vsa gospodinjstva v občini Šempeter-Vrtojba. Glasilo je vpisano v razvid medijev Ministrstva za izobraževanje, znanost, kulturo in šport RS pod zaporedno številko 1728.

Letnik VII, številka 1

Izdajatelj: OBČINA ŠEMPETER-VRTOJBA, Trg Ivana Roba 3a, 5290 Šempeter pri Gorici, zanj
župan Milan Turk
E-naslov: glasilo@sempeter-vrtojba.si
Odgovorna urednica: Lara Soban
Uredniški odbor: Lavra Fon, Sara Krošelj, Dora Levpušček, Tanja Peloz, Tomaž Petarin
Lektoriranje: Marjana Mlinarič
Oblikovanje: Blaž Erzetič
Tisk: Tiskarna Present, Ljubljana
Naklada: 2600 izvodov

Uredništvo si pridržuje pravico, da prispevke primerno priredi za tisk tako po obsegu kot po izrazu. Rokopisov ne vračamo. Prispevkov z nezakonito, žaljivo, zavajajočo, sporno ali moralno neprimerno vsebino ne bomo objavljali. V Glasilu se proti plačilu v skladu s sprejetim cenikom objavljajo tudi oglasna sporočila pod pogoji navedenimi v ceniku.

Šempeter pri Gorici, marec 2017

[illegible]

POMOČ: AMBULANCA-poštni vagon, ILEKS-božje drevce, KASATA-vrsta slaščice, NORMA-pravilo, predpis, OSKALEK-drobec kamnine, STANAR-planšar

Rešeno križanko s potrebnimi podatki, nam do 2. maja 2017 pošljite na:
Občina Šempeter-Vrtojba, Trg Ivana Roba 3a, 5290 Šempeter pri Gorici, s pripisom Nagradna križanka.

1. nagrada: paket kozarcev za vino
2. nagrada: paket kozarcev za vino
3. nagrada: paket kozarcev za vino

Za več informacij, si lahko ogledate pravila
Nagradne križanke na naši spletni strani
www.sempeter-vrtojba.si

Pokrovitelj nagradne križanke

